Nº 5. **Aº 1862.**

ZONDAG EN MAANDAG 5 EN 6 JANUARIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, Nº 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . . ƒ 1.—
Iedere regel meer 0.30
Andere Advertentiën per regel 0.26
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL

Scandinavisme.

Toen de Koning van Zweden in dit jaar een bezoek bragt aan de Hoven der Tuilerien en van St. James, beweerden sommige buitenlandsche dagbladen, dat die reis in verband stond met de zamenstelling van een Scandinavisch rijk, en ten doel had die Kabinetten te polsen omtrent eene tusschen de Koningen van Denemarken en Zweden beraamde erfopvolging, krachtens welke bij overlijden van den eerste het Deensche gedeelte zijner monarchie met Zweden en Noorwegen tot één rijk vereenigd zou worden.

Wat hiervan zij zullen wij niet wagen te beslissen; iets anders is het de wenschelijkheid van die vereeniging te betoogen, hetgeen wij ons in deze beschouwing tot taak gesteld hebben.

Vooraf nog eene opmerking, die de gulden spreuk van den Oosterschen wijze weder ten volle bevestigt: „niets nieuws onder de zon." Wij zeggen het hem ook hier bij de voorstelling van die schikking na, want reeds de Unie van Calmar (1397) werd met dit doel opgerigt, maar sprong door de onhandigheid van Margaretha's opvolgers weder uiteen. Evenwel zien wij sedert dien tijd van weerszijde verscheidene pogingen in het werk gesteld; men denke slechts aan Christiaan II van Denemarken en de Zweedsche Koningen Karel Gustaaf en Karel X.

De vestiging van een Scandinavisch rijk is niet alleen uit een politiek oogpunt wenschelijk, maar ook in het belang der vrijheid, want daardoor zal ook in het Noorden een krachtig bolwerk voor dezelve opgerigt worden, waartoe al de bouwstoffen in ieder der vrijzinnige Staten aanwezig zijn. Al heeft Zweden nog eene vertegenwoordiging van vier standen, al houdt de adel en de geestelijkheid daar nog menige pogingen tegen van den burger- en boerenstand, om op den goeden weg voorwaarts te treden, de geest des tijds zal ook daar zegepralen; het *staatsregterlijk meer democratisch* georganiseerde Noorwegen zal, vereenigd met het in gelijke omstandigheden zich verheugende Denemarken, een krachtige steun zijn voor de meer en meer in magt toenemende partij der Zweden, die de verouderde instellingen wil vervangen zien door met de behoeften en de wenschen der bevolking strookende. Zijn die overleveringen der oudheid eenmaal gevallen, dan zal niets meer de wezenlijke vereeniging der Rijken in den weg staan, dan zal de persoonlijke vereeniging onder éénen en denzelfden Vorst, die thans Noorwegen en Zweden verbindt, plaats maken voor eenen hechteren band. Dan zal het, tot één geheel gebragte Scandinavische Rijk in staat zijn die rol te vervullen, waartoe de natuur het aanwijst.

Men behoeft geen scherpzinnigen blik te hebben om te bespeuren, dat dit Rijk in staat zou zijn als Zeemogendheid het evenwigt te bewaren in de Oostzee tusschen Rusland en Engeland, die zich in het Noorden de heerschappij ter zee betwisten en beseffen dat het met hunne suprematie in die wateren gedaan zal zijn, indien eene krachtige hand de sleutels van den Sond bewaakt. Om dit te verijdelen zagen wij Engeland in 1852 zoo krachtig in de weer om, zoo als het heette, de integriteit van Denemarken te handhaven, maar werkelijk om de schepping van eene magtige Noordsche Zeemogendheid te voorkomen; een gelijke drijfveer bezielde ook Rusland, te meer daar het de kans niet schoon zag om zich van de Deensche Kroon te bemagtigen, zonder hierdoor — zoo als uitdrukkelijk in het protocol is opgenomen — afstand te doen van de erfregten die later aan de Czars, als uit het huis Holstein-Gottorp gesproten, mogten opkomen.

Frankrijk ziet de wording van een Scandinavisch Rijk zeer gaarne, ja even gaarne als het de wording van een één en onverdeeld Italië met leede oogen aanschouwt, hetgeen daarentegen door Engeland met vreugde, ja met aanmoediging — al is het slechts eene morele bijstands verleening — begroet wordt. Frankrijk zoekt in het Noorden een tegenwigt tegen de Engelsche heerschappij in de Noordzee, en Engeland er een in het Zuiden tegen Frankrijk, dat zoo gaarne de Middellandsche Zee tot een Fransch meer verlagen zou.

Ook hierin zien wij den Neef weder den grooten Oom tot zijn model nemen; het is bekend hoe Napoleon I de Zweden, die hem een' Koning verzochten, raadde hunne keuze te vestigen op Frederik VII Koning van Denemarken.

Door de vorming van een Scandinavisch Rijk zou er een waarborg te meer bestaan voor de handhaving van het Europesche evenwigt, tot welks behoud zoo vele oorlogen gevoerd zijn.

Doch al bestond dat leidend beginsel van 't evenwigt sedert Karel V, wien men zijnen schepper zou kunnen heeten der Europesche diplomatie, al dringt ook welbegrepen eigenbelang steeds meer tot vereeniging, het zou niets baten, indien het ook niet de wil der daarin betrokken Volken was.

Die wil spiegelt zich af in de letterkunde, die met dezelfde gevoelens bezield is en door allen gelezen wordt. Niet iedere Staat heeft zijne eigene letterkunde; er is slechts ééne gemeenschappelijke Noorsche, die hare strekking daarin openbaart, dat men tot de helden der zangen en romans hen kiest, die aan allen gemeen waren, en door het opsporen der letterkundige monumenten die geschreven zijn in de oorspronkelijke grondtaal. — Ook moet niet uit het oog verloren worden, dat ook het tooneel — waarvan wij den grooten invloed niet behoeven te beschrijven — één en gemeen eigendom is. Welke gevolgen dit gemeenschappelijk streven voor de toekomst zal hebben, is niet twijfelachtig, wanneer wij de studenten der hoogescholen van Kopenhagen, Christiania, Lund en Upsala in 1856 in laatstgenoemde academie-stad vereenigd zien, en aldaar Koning Oscar van Zweden op het banket, dat hij hun bij die gelegenheid aanbood, zinspelende op de strekking van die bijeenkomst, deze merkwaardige woorden hooren spreken: „Jeugd en toekomst deelen ééne gedachte."

Die gezindheid blijkt ook uit de deelname van een groot aantal Zweedsche vrijwilligers aan de Deensche zijde in den oorlog van 1848 tegen Duitschland, dus in het klein een strijd op zelfbehoud van het Scandinavische tegen het Germaansche element.

Van waar anders die geest van sympathie in het kille Noorden voor de zaak der Italianen, getuige de schitterende ontvangst aan den markies de Torrearsa, den buitengewonen gezant van Victor Emmanuel, zoowel te Stockholm, als te Kopenhagen bereid; voor de zaak der Polen; voor die der Hongaren? Van waar anders dan in het bewustzijn van het „Res tua agitur." (Het is uw eigen zaak, die hier op het spel staat.)

Wij stelden ons zoo even het Vereenigde Rijk als eene Zeemogendheid voor, en bij de beschouwing van de ten dienste staande groote koopvaardijvloot, die vormschool der oorlogs-marine, van de goede Noorsche zeelieden, van den natuurlijken rijkdom aan bouwmaterialen, als ijzer en hout, zal niemand ons van eene overspannen verbeelding beschuldigen.

Men bedenke daarbij dat, wegens de geïsoleerde ligging, tot zelfverdediging wel eene zeemagt, maar geene groote landmagt van noode is.

Voor dat wij van dit onderwerp afstappen, achten wij ons gedrongen regt te doen wedervaren aan den scherpzienden blik van eenen Peter de Groote, die in de vereeniging van die drie Rijken het eenige beletsel zag voor de toekomstige grootheid van het door hem gestichte Rijk, en in zijn politiek testament nog na zijnen dood zijne opvolgers aanspoorde tot verzwakking van Zweden, en tot het zaaijen van verdeeling en tweedragt tusschen dat Rijk en het verwante Denemarken, lessen maar al te goed opgevolgd!

Moge onze eeuw, die bestemd schijnt om de Maatschappij op andere krachtiger grondslagen te vestigen dan op die der verdragen en tractaten, ook hier het beginsel der Nationaliteiten en van den volkswil — die hechte steunpilaren ook voor *onze* vrijheid en zelfstandigheid — een gebouw zien optrekken, in staat om de kracht der eeuwen weerstand te bieden! moge hierdoor weder een stutsel te meer gesloopt worden van de op verdeeling en onderlingen haat gegrondveste aan elkander gelapte loods van Metternich, dien grooten belager der vrijheid!

BUITENLAND.

KAAP DE GOEDE HOOP.

KAAPSTAD 21 *november*. — Onze nieuwe Gouverneur, de heer Wodehouse, wordt in januarij, en onze vroegere koloniale secretaris, de heer Rawson, denkelijk reeds in december andermaal hier verwacht, de laatste echter misschien voor slechts korten tijd. Men verhaalt dat die heeren van jongs af groote vrienden geweest zijn, en nu zou het maar half aangenaam zijn voor degenen die met het vroeger bestuur van den heer Rawson niet sterk ingenomen waren, indien de nieuwe Gouverneur, zoo als men dat noemt, door zijne bril moest kijken. Van den heer Wodehouse weet men alleen dat hij, volgens de dagbladen, in Engeland zeer geroemd wordt, en dat men in Britsch Guyana hoogst ingenomen was met de partijtjes die hij in het Gouvernementshuis gaf. En wat kan men meer in een Gouverneur verlangen!

Met de stoomboot hebben wij berigt dat de Hertog van Newcastle aan de Oostelijke Parlementsleden, die H. M. een verzoekschrift ter gunste der afscheiding toezonden, geantwoord heeft niet genoegzaam ingelicht te zijn om dat verzoekschrift aan de Koningin over te kunnen leggen, maar dat den nieuwen Gouverneur gelast zou worden nadere inlichtingen in te winnen. Wij gelooven echter niet dat onze Oostelijke kolonisten een meer beslissend antwoord op een stuk verwachten, dat niet van de bevolking, maar alleen van een aantal Volksvertegenwoordigers is uitgegaan.

Intusschen is de afscheidings-beweging een nieuw tijdperk ingetreden, dat veel naar verval gelijkt, zoodat er veel kans schijnt te bestaan dat deze zaak slechts eene zeer ondergeschikte rol in de volgende Parlementszitting zal spelen. Te Port Elizabeth toch heerscht groote onverschilligheid te dien aanzien, en te Grahamstad is men weinig gezind om al de eischen der middendistricten in te willigen, allerminst dien ter verplaatsing van den zetel des bewinds van Grahamstad naar Uitenhage.

Sir W. Currie, de bevelhebber der grenspolitie te paard, is met een sterk detachement onafhankelijk Kafferland binnengerukt, en van een anderen kant zijn ook afdeelingen derwaarts getrokken. Volgens de laatste berigten was sir W. Currie tot aan de Bashee, waar Krelisland achter ligt, voortgerukt, en had de verschijning dier kleine magt de Kaffers zeer verontrust. Het regte doel dezer beweging kent men niet; sommigen denken dat zij alleen strekt om eene afleiding ter gunste van het Griqua opperhoofd Adam Kok te maken, die nu in Niemandsland was aangekomen en alles aldaar vrij verward moet gevonden hebben; maar anderen gelooven dat de aanhechting van een gedeelte van Kafferland, hetzij aan het Britsche Rijk of aan de Kolonie, het doel van den togt is, wat zeer met de bekende inzigten van sir G. Grey strooken zou.

De belangstelling in kerkelijke en godsdienstige zaken blijft levendig, maar vrede en eensgezindheid laten in dit opzigt veel te wenschen over. In eene der ringsvergaderingen werden twee predikanten door de ouderlingen van verregaande onregtzinnigheid beschuldigd, en ten slotte werd gezegd dat men elkander voor de Synode wel nader spreken zou, waar dan ook denkelijk heel wat zal voorvallen. In het zendingswerk heerscht veel leven. Voor de zendingen der Nederduitsche Hervormde Kerk in Zuid-Afrika zijn, van binnens- en buitenslands, ruime bijdragen ingekomen, en men wil aanzienlijke verbeteringen invoeren, bv. door de aanstelling van een super-intendent der zendingen, die meer al zijnen tijd aan het houden van toezigt wijden kan, dan de nu daarmede belaste, overigens ijverige commissie. Belangrijk is ook het verslag wegens de Fransche zendingen in Basutoland, waar het getal der zendingsposten twaalf bedraagt, een waarvan niet minder dan vierhonderd lidmaten telt, en onderscheiden aanzoeken der Basutohoofden om nieuwe posten ingekomen zijn, terwijl ook maatregelen zijn genomen om een aantal zonen van Basutohoofden aan eene door zendelingen uit de Independenten gevestigde inrigting te doen opvoeden. Tegen dit gunstige staat over dat zich op eenige posten reactie ten voordeele van het Heidendom vertoond heeft, aan welke Mosheh, het opperhoofd der Basutos, niet vreemd schijnt te wezen.

Als kandidaten voor de H. dienst zijn hier de heeren Ch. Marais en B. de Vries uit Holland aangekomen.

In de meeste streken der Westelijke provincie staat de oogst goed, maar meer noordelijk heeft de droogte dien geheel of ten deele bedorven. Van den wijnoogst valt nog niets zekers te melden, en de wolhandel heeft, wegens meer gunstige berigten uit Engeland, in den laatsten tijd niet veel opgeleverd. In de Oostelijke provincie, vooral in Albany, alsmede in Britsch Kafferland, spreekt men nog veel van de katoenteelt, maar twijfelt toch of schaarschte van arbeiders er het drijven van die teelt op groote schaal niet beletten zal. Hier in de Kaapstad heeft een Drakensteinsche boer de aandacht op eene tentoonstelling van vezels gevestigd, en sommigen gelooven dat de uitvoer van vezels hier later een niet onaardigen tak van handel zal uitmaken.

Zoo als gevreesd was, zal van het vertegenwoordigen der Kaapkolonie op de groote Londensche tentoonstelling denkelijk niets te regt komen.

In de verloopen maand hebben hevige stormen op de kust gewoed, en onderanderen de havenwerken van Mosselbaai nog al beschadigd. Te East London in Kafferland zijn twee kustvaarders met man en muis op de reede vergaan. Het Nederlandsch schip de Drie Gebroeders liep in de anders zoo veilige Simonsbaai groot gevaar, maar werd door tijdige hulp van den admiraal Walker gered. — Eene hier verwachte Russische vloot van dertien oorlogschepen zal eerlang nog al leven aan onze haven bijzetten. — Het nieuwe hospitaal aan de Kaapstad wordt om zijn uiterlijk voorkomen algemeen bewonderd, maar met de inwendige inrigting zijn deskundigen minder tevreden.

ENGELAND.

LONDEN 3 *januarij*. — Omtrent den oorlog in Amerika verneemt men met de Africa nader het volgende:

Op den 10 december is het in het graafschap Pocahontas, W. Virginië, tusschen den generaal der Bondstroepen en generaal Johnstone, die het bevel voerde over de Zuidelijken, tot een treffen gekomen dat van den vroegen ochtend tot 's namiddags 3 ure duurde. De Zuidelijken — naar men zegt 2000 man sterk, terwijl de Noordelijken slechts 750 telden — leden eene beslissende nederlaag. Hun kamp werd in brand gestoken, en met verlies van 200 man zagen zij zich genoodzaakt over de grenzen van Westelijk Virginië terug te trekken. Men verzekert dat generaal Johnstone door een geweerschot in den mond is getroffen.

Aan den Boven-Potomac werd in den nacht van 17 december door generaal Jackson eene poging gewaagd om met zijne 9000 man, met 50 booten de rivier over te steken, waarschijnlijk ten einde zich meester te maken van het depôt der Noordelijken te Williamsport. Door de activiteit van generaal Banks werd dit voornemen echter verijdeld. De batterijen aan den Beneden-Potomac hebben in de laatste dagen ijverig gevuurd op de voorbijvarende schepen, zonder echter veel nadeel uit te rigten.

Van Port Royal verneemt men, dat Beaufort nu geheel door de Noordelijke troepen is bezet, terwijl groote hoeveelheden katoen naar de kust worden gevoerd.

Uit St. Louis is, 19 december, per telegraaf berigt ontvangen, dat het generaal Pope gelukt was met een detachement kavalerie, door geforceerde marschen tusschen twee Zuidelijke legerkorpsen te geraken, die met achterlating van wapenen en bagage op de vlugt sloegen; 300 man werden bij die gelegenheid gevangen gemaakt, en daar Pope de vlugtelingen tot op 15 mijlen afstands van Oseeolo achtervolgde, heeft hij zich tevens overtuigd dat generaal Price aldaar slechts 8000 man onder zijn bevel had. Een bagagetrein van 70 wagens met kleederen en fourrage voor Price bestemd werd ook aangehouden.

— The Times, die nooit aan het behoud van den vrede getwijfeld heeft, zegt nu de verzekering ontvangen te hebben, dat de procureur-generaal te Washington, de hoogste regterlijke autoriteit in de Vereenigde Staten, zich ten voordeele der uitlevering van de heeren Mason en Slidell verklaard heeft, welk feit genoemd dagblad als beslissend beschouwt, en derhalve met de grootste voldoening mededeelt.

— Te Birmingham is gisteren avond onder leiding van den Mayor eene vergadering gehouden, ten einde te beraadslagen over de wenschelijkheid om de Regering dringend te verzoeken, Amerika niet onmiddellijk den oorlog te verklaren, maar de toevlugt te nemen tot beslissing door scheidsregters. Bij de opening der vergadering waren ongeveer 2000 personen aanwezig, maar dit getal groeide spoedig aan tot 6000.

Alderman Baldevin stelde aan de vergadering voor, als hare meening te kennen te geven, dat het tegenwoordige verschil als eene geschikte gelegenheid kon worden beschouwd om de verklaring van het Congres van Parijs in werking te brengen.

Een der aanwezige werklieden, de heer Everard, wenschte door de aanwezigen verklaard te zien, dat zij vertrouwen stelden in de Regering en de zaak geheel aan hare zorg overlieten.

Bij de stemming behield het eerste voorstel de meerderheid, maar daar duidelijk bleek dat het meerendeel der aanwezigen in de meening had verkeerd dat het tweede voorstel in rondvraag was gebragt, werd op voorstel van den heer Everard met overgroote meerderheid het volgende aangenomen: De vergadering keurt de snelle en mannelijke handelwijze van lord Palmerston, graaf Russell en de overige leden van het Kabinet in deze moeijelijke omstandigheid ten volle goed, en hoopt tevens, dat het geschil op eervolle wijze zal worden bijgelegd, zonder dat het tot oorlog komt.

— Gisteren is te Chatham de Resistance, 18 stukken, 600 paardenkracht, uit de haven naar het dok gebragt, ten einde zoo spoedig mogelijk gereed te worden gemaakt voor de dienst.

— De Edgar, 89 stukken, voerende de vlag van vice-admiraal Dacres, is gisteren nacht van Spithead naar Lissabon vertrokken, ten einde aldaar per telegraaf nadere orders in te wachten.

— Uit officiële opgaven blijkt dat 9287 personen zich hebben aangemeld voor de reserve bij de marine. Daarvan zijn er 8229 aangenomen.

— Woensdag ll. is de arbeid aan het gebouw der Tentoonstelling weder begonnen, nadat de aannemers het loon met zes stuivers daags hadden verhoogd.

— Gisteren nacht brak bij den schoenmaker Nichols, in Upper Richmondroad alhier, een hevige brand uit, waardoor dat huis geheel en drie belendende ten deele vernield werden, terwijl een bij den heer Nichols inwonend vijftienjarig jongeling in de vlammen is omgekomen.

— De stoomboot Sir James Duke is uitgezeild met 200 mijlen onderzeeschen telegraaf-kabel aan boord, tot herstel van den kabel door de Roode Zee. Deze kabel is door de heeren Glass, Elliot en Co. in den korten tijd van 17 dagen vervaardigd. Wanneer de Sir James Duke te Aden arriveert, zal men ook den toestand van den telegraaf tusschen deze plaats en Kurrachee naauwkeurig onderzoeken, en die zoo noodig herstellen. De telegrammen uit Alexandrië, die in den eersten tijd verbazend lang onderweg bleven, komen in de laatste dagen gelukkig iets sneller aan. Zij werden ditmaal gemiddeld in 18 uren overgeseind.

— In een brief uit Frankfort wordt berigt, dat de heer Murphy, consul van Amerika aldaar, onlangs een schrijven ontving door de beide burgemeesters geteekend, houdende kennisgeving dat zijn pas gereed lag, daar de Confederatie der Zuidelijke Staten door den Duitschen Bond was erkend. De heer Murphy zond het stuk aan de burgemeesters, die onmiddellijk verklaarden, dat hunne handteekening op meesterlijke wijze was nagemaakt.

— De Shannon heeft geene berigten uit Venezuela

medegebragt, daar de stoomboot uit die streken niet tijdig genoeg te St. Thomas was, om zijne brieven met de Shannon mede te geven.

— Het committé der Mexikaansche fondsenhouders heeft dd. 29 november de volgende belangrijke tijdingen uit Mexico ontvangen. Op 21 november was het sir Charles Wijke gelukt met de Mexikaansche Regering eene overeenkomst te sluiten, dat van gewigtige gevolgen kan zijn voor betere handhaving der regten van het buitenland. Den volgenden dag werd deze overeenkomst echter door het Mexikaansche congres met 19 tegen 15 stemmen verworpen.

Betreffende de vreemde interventie hoort men slechts spreken van verdediging tot het uiterste. Deze stemming is grootendeels toe te schrijven aan den nationalen haat der Mexicanen tegen de Spanjaarden. Het voornemen is Vera Cruz geheel te ontmantelen en zich te bepalen tot verdediging van de bergpassen in het binnenland. Niettegenstaande de groote kosten aan dit plan verbonden, is men reeds ijverig bezig het te volvoeren.

— In de maand september werd een paket Egyptisch katoen-zaad naar Jamaica gezonden, en daar in october en in het begin van november geplant. Zij staat nu overal in vollen bloei, en zal tegen het eind dezer maand rijp zijn, zoodat men spoedig eene vrij belangrijke hoeveelheid van deze katoensoort in Engeland verwachten kan.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Januarij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Al de dagbladen dezer hoofdstad houden zich nog bezig met de Keizerlijke toespraken op Nieuwejaarsdag en trachten er met levendige verbeeldingskracht allerlei uitleggingen aan te geven. Inderdaad kan men er intusschen alleen in terug vinden de gevestigde hoop op het behoud van den vrede, de erkenning dat onze Constitutie nog voor verbeteringen vatbaar is, en den raad om den Keizer te geven wat des Keizers is. Van alle beoordeelingen verdient intusschen die van het Journal des Débats het meest opmerking. Daarbij wordt gezegd: „De Keizer geniet een ongemeen schoon voorregt, dat namelijk van als het hem behaagt, liberale en wijze taal te mogen voeren. Wij achten ons gelukkig als wij hem zoo dikwerf gebruik zien maken van dit zoo kostbaar prerogatief."

Vermoedelijk is dit hoofdzakelijk tot graaf de Persigny gerigt.

Zij die er prijs op stellen om licht te putten uit de woorden der Souvereinen, kunnen intusschen een niet gering tegenwigt vinden voor de vreedzame woorden van Napoleon III in het door den Koning van Pruissen gesprokene. Z. M. Wilhelm I is inderdaad niet zeer gelukkig. Sedert hij zelf tot Koning verheven is, heeft hij nog nooit in het openbaar het woord gevoerd, zonder een zeer onaangenamen indruk op de publieke opinie te maken. Thans ziet de Pruissische Monarch de toekomst zeer duister in, en als er iets is dat hem eenigermate kan gerust stellen, is het de vaderlandsliefde der soldaten die onder de wapenen zijn. Laat ons eens voor een oogenblik aannemen dat dergelijke taal door Keizer Napoleon ware gevoerd, dan zou zich een panische schrik van alle beurzen van Europa hebben meester gemaakt, even als in het begin van 1859; de telegraaf zou nacht en dag in alle rigtingen werkzaam zijn, en alle Europesche Kabinetten zouden met elkander nota's wisselen, waaruit duidelijk de onrust sprak. Maar het was niet de Keizer, maar slechts de Koning van Pruissen die zóó sprak, en wij kunnen het dan ook La Patrie van heden avond met de grootst mogelijke kalmte nazeggen: „Dat is men zoo gewoon in de door dien Koning gevoerde taal."

Daarenboven verdient het opmerking dat deze woorden veel minder betrekking hebben op oorlogzuchtige gebeurtenissen in het buitenland, dan wel op eenige onheilspellende verwachtingen met betrekking tot de binnenlandsche aangelegenheden, waartoe men zich gebragt ziet door den uitslag der jongste verkiezingen. Het zal u dus geene moeite kosten, te gelooven dat men slechts geringe waarde hecht aan het te Berlijn gesprokene.

Het clericale orgaan Le Monde zegt dat de Pauselijke nuntius Chigi niet vóór den 1 januarij te Parijs is aangekomen, om reden dat het Hof der Tuilerien de kieschheid heeft gehad, uit zich zelf te erkennen dat de nuntius moeijelijk, zonder de gevoeligheid van den H. Stoel in hooge mate op te wekken, zich andermaal op eene officieele receptie zou kunnen bevinden in tegenwoordigheid van den Italiaanschen gezant.

La Patrie wendt voor, aan deze bewering geloof te slaan, maar het zij mij vergund er aan te twijfelen en voor de waarachtige oorzaak van het wegblijven van den nuntius te houden de nog altijd heerschende spanning in de verhouding tusschen Frankrijk en Rome.

De Amerikaansche berigten worden hier nog voortdurend vrij optimistisch uitgelegd, en de beurs verklaart zich daaromtrent ook in dien geest. Maar dat kan ieder oogenblik totaal verkeeren.

Uit Italië verneem ik niets meldenswaardigs, dan alleen dat de leden der meerderheid uit het Parlement, die vrij druk bijeenkomsten houden, het voornemen schijnen te koesteren om, bij wege van motie in de Kamer, hun verlangen uit te drukken dat Ratazzi zich belaste met de portefeuille voor binnenlandsche zaken.

Uit Parijs zelf is er ook niet veel bijzonder nieuws te schrijven. Alleen kan ik u de bevestiging mededeelen van het eergisteren reeds door mij vermeld gerucht. De heer Grenier, die thans nog aan de redactie van Le Constitutionnel verbonden is, heeft te zijnen name magtiging bekomen tot de wederoprigting van het staatkundig weekblad Le Corsaire. Men verzekert dat dit een geprononceerd anti-clericaal orgaan zal zijn, in nog veel onbedekter termen dan Le Constitutionnel, welk blad door zijn half-officiëlen toestand zich nog altijd binnen zekere grenzen moet bewegen.

Het trekt hier de opmerkzaamheid, dat de heer Fould tot hiertoe het hotel van het ministerie van finantien nog niet heeft betrokken.

— Het burgerlijk geregtshof van het departement der Seine heeft heden uitspraak gedaan in het regtsgeding tegen Vorst Dolgoroukow [waarvan wij in ons vorig n.° een omstandig overzigt opnamen]. Een door dien Prins in den Courrier du Dimanche geplaatste brief wordt als lasterlijk en beleedigend gequalificeerd, en voorts zoowel hij als de gérant van het dagblad solidair veroordeeld tot plaatsing van dit arrest te hunnen koste in vijf verschillende dagbladen. Ten anderen is aangenomen, dat Prins Dolgoroukow de schrijver is geweest van het geïncrimineerde biljet aan Vorst Worontzow.

— Volgens L'écho du Nord zijn te Rijssel in den laatsten tijd valsche biljetten van de Fransche Bank in omloop gebragt, welke met behulp der photographie schijnen vervaardigd te wezen. Zij moeten zoo volkomen juist zijn nagemaakt, dat zeer achtenswaardige en deskundige personen er het slagtoffer van zijn geworden. Aan de banken van Parijs, Rijssel en Valenciennes heeft men echter dadelijk het bedrog ontdekt en de uitbetaling geweigerd.

— Het Journal des Débats zegt in het staatkundig overzigt van zijn heden avond verschenen nommer, met betrekking tot het voorgevallene te Lissabon: „Welk een treurig en aandoenlijk tooneel! Eene Vorstelijke Familie, waarvan de leden door een onverbiddelijk noodlot een voor een worden weggemaaid; eene volksmenigte, door wanhoop en door onwetendheid verblind, die zich geen denkbeeld kan maken van eene natuurlijke oorzaak dier ziekte, die dadelijk aan vergiftiging denkt en de straten afloopt om zich op de ongelukkige voorwerpen harer achterdocht te wreken; Ministers, die genoodzaakt worden om zich door de vlugt te onttrekken aan dwaze bedreigingen met den dood! En toch, als men den blik slaat op andere Staten van Europa, en als men nadenkt over de oorzaak die te Lissabon eene woedende menigte op de been brengt, dan gevoelt men zich bijna geneigd, bij die te naauwernood geslotene graven, die als 't ware dagelijks weder moeten geopend worden om een nieuwe prooi te verzwelgen, uit te roepen: gelukkig de Vorsten die zóó sterven; driewerf gelukkig het Land, waar het volk niet lijdelijk kan aanzien dat zijne Vorsten sterven; waar de Koningen, gedurende hun leven aan hunne onderdanen verknocht door banden van wederkeerige toegenegenheid, naar hunne laatste rustplaats worden begeleid door die wanhoopskreten, en geen anderen opstand hebben gekend dan een zoodanigen die uit diep geschokte genegenheid voortspruit!"

— In den Spaanschen Senaat moest den 30 laatstleden het rapport der commissie over het voorstel overwogen worden om de Regering tot het innen der belastingen van 1862, in afwachting der afkondiging van het budget, te magtigen. De heer Rodriguez Camaleno beklaagde zich niet slechts over het laat indienen der begrootingen, maar ook daarover dat zij langs hoe hooger stijgen, en dat men, terwijl Europa met hevige schokken bedreigd wordt, in het opdrijven van de lasten der Spaansche Natie blijft volhouden. Hij verlangde van de Regering het tijdstip te weten waarop zij zich met de hervorming van het belastingstelsel zou bezig houden. Door den heer Calonje werd gevraagd of het verlangd votum een votum van vertrouwen was, omdat noch hij noch zijne vrienden het in dat geval verleenen zouden, naardien het tegenwoordig Kabinet dat vertrouwen niet waardig was. Werd het votum echter alleen gevraagd om geene stremming in de dienst te weeg te brengen, dan zouden zij het niet weigeren. De Minister van finantien beantwoordde den vrager in laatstgenoemden zin, met bijvoeging dat het overtollig zijn zou te doen opmerken hoe zijn gedrag bereids de goedkeuring der beide Kamers had verworven.

— Door eene depêche uit Fort de France van 11 december heeft men hier berigten uit Mexico, en wel dat de la Guerrière, de Chaptal, de Astrée, de l'Ardente en de Massena op dien dag en de beide vorige Martinique bereikt hadden.

Per Telegraaf.

LONDEN 4 Januarij.

De staat der Bank wijst eene vermeerdering aan van banknoten van £ 598,845, en van specie van £ 205,506.

Het stoomschip Glasgow is van New-York te Queenstown aangekomen.

MARSEILLE 4 Januarij.

In 1861 zijn zes millioen hectoliters granen in deze haven aangevoerd.

Bij een arrest van het Hof te Aix, is het dagblad Union du Var opgeheven, omdat het niet had aangegeven dat het van hoofdredacteur veranderd was.

PETERSBURG 3 Januarij.

De Keizer heeft het over den bisschop Bielobreski geveld vonnis gewijzigd, door de straf tot opsluiting voor een jaar in eene der vestingen te beperken, uit aanmerking van den hoogen leeftijd en het gunstig bekend karakter van dien geestelijke.

PETERSBURG 4 Januarij.

Men verneemt dat Rusland, bij het begin van het verschil tusschen Engeland en Amerika, al zijn invloed te Washington heeft doen gelden in het belang van den vrede, en dat het nog onlangs stappen in dien geest heeft aangewend, en de van zijnen gezant te Washington ontvangen berigten aan al de Groote Mogendheden heeft medegedeeld.

SCUTARI 4 Januarij.

De Montenegrijnen hebben een inval gedaan op het gebied van Sosisna, terwijl zij ook weder Selza en Karnitza bezet hebben. Een korps van 1500 baschibozuks is uit Antivari tegen hen afgezonden.

TURIJN 3 Januarij.

De Kamer der Afgevaardigden heeft heden hare zittingen hervat. De heer Boschi heeft zijn ontslag als afgevaardigde ingezonden, hetwelk aangenomen is. De heer Ratazzi deelde de toespraak mede, door den Koning tot de deputatie uit het Parlement gerigt. Z. M. heeft verklaard te vertrouwen dat de eensgezindheid tusschen de Kroon en de Natie altijd ongeschonden zal blijven. „Indien, zeide hij, de Italiaansche zaak, om algemeen bekende redenen, gedurende het nu afgeloopen jaar geene groote stappen voorwaarts heeft kunnen doen, hoop ik dat het nieuwe gunstiger voor haar zal wezen." — De beurs heeft geen deel aan de leening genomen.

Volgens de dagbladen heeft Garibaldi eerst geweigerd de commissie te ontvangen, door het nieuw centraal committé te Genua tot hem gezonden, maar, naardien deze commissie daarop bleef aandringen, heeft de generaal er later in bewilligd haar gehoor te verleenen. Garibaldi heeft toen beloofd de volvoerde feiten in overweging te zullen nemen, en vervolgens een brief aan Avezzana gerigt, in welken hij verklaart aan de handelingen van het nieuwe committé vreemd te willen blijven, en Avezzana met de zamenstelling van een ander committé belast. Ook heeft hij het vorige committé verboden eenige documenten hoegenaamd, zonder voorafgaande magtiging, aan het nieuwe af te geven. Men zegt nu weder dat Garibaldi de opening der scherpschutters bijeenkomst, die op den 11 dezer bepaald is, niet bij zal wonen.

MADRID 3 Januarij.

Het naar Mexico gezonden eskader zal den generaal Prim afwachten.

LISSABON 3 Januarij.

Bij de Cortes is een wetsontwerp ingekomen, waarbij aan de Prinsessen het regt van troonopvolging toegekend en aan dom Ferdinand het regentschap opgedragen wordt, in geval de Koning mogt komen te overlijden. De hoofdstad is rustig.

BOMBAY 12 December.

Te Kurachee is een persoon in hechtenis genomen, die op het punt stond van zich in te schepen; hij werd door een voormalig dienaar herkend als Nena Saïb, en was verkleed als koopman.

De heer Laing is te Calcutta aangekomen.

LONDEN 4 Januarij.

Koloniale Waren stil. — *Indigo* flaauw. — *Metalen.* Tin. Banca 121/ a 121/6. Straits 118/. Schotsch IJzer 48/9 a 49/. Koper £ 110½. — *Olie.* Raap £ 44. Patent- £ 45.6 a 46. Lijn- £ 34 a 33.9. — *Lijnzaad.* Zwarte Zee 60/ a 61/. — *Talk.* St. Petersb. gele Kaarsen in loco 50/ a 50/3. Heden werden afgeleverd 258 v. Deze week werden afgeleverd 1338 en aangevoerd 230 v.

LIVERPOOL 4 Januarij.

Katoen. Heden zijn 15,000 b. afgedaan tot stijgende prijzen. — *Olijfolie* £ 59.4 a 60. — *Talk* lager.

MADRID 3 Januarij,

Spanje 2 pc. 42.20 ex.; dito 3 pc. 48.20.

PARIJS 4 Januarij.

Frankrijk 3 pc. 67.70; dito 4½ pc. 96. Cred. Mobil. 733. Spanje 2 pc. 41⅛; dito binnenl. 3 pc. 47¾.

LONDEN 4 Januarij.

De Gecons. 3 pc. 92¼. Rusland 5 pc. 99½. Spanje 2 pc. 41⅛; dito Buitenl. 3 pc. 50¾. Mexico 3 pc. 28¼. Peru 4½ pc. 98½. Gren. 3¼ pc. 20⅝. Holl. 4 pc. 100¾.

WEENEN 4 Januarij.

Oostenrijk, Metall. 5 pc. 66.50; dito Nationale 5 pc. 81.40. Wissel op Londen *f* 140.75.

FRANKFORT 4 Januarij.

Oostenr. Metall., 5 pc. 46⅝; dito Nation. 5 pc. 56¼, ⅜.

ANTWERPEN 4 Januarij.

België 4 pc. 94. Spanje 2 pc. —; dito 3 pc. —. Oostenrijk Metall. 5 pc 46⅝; dito Nation. 5 pc. 57⅜.

WEENEN 3 Januarij.

Bij de gisteren avond plaats gehad hebbende 15de trekking der Oostenrijksche crediet-aandeelen a fl. 100 van 1858, zijn de volgende 18 serien uitgetrokken. Serie 308, 460, 524, 703, 1144, 1309, 1793, 2155, 2490, 2582, 3146, 3325, 3387, 3598, 3651, 3864, 3990 en 4072. Bij de onmiddellijk daarop gevolgde premientrekking zijn uitgeloot: serie 3146, n.° 66, met fl. 250,000; serie 3598. n.° 54, met fl. 40,000, en serie 3864, n.° 28, met fl. 20,000,

BINNENLAND.

ROTTERDAM 4 Januarij.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden, nadat de Minister van Kolonien het XIde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1862 (*Departement van Kolonien*) nog breedvoerig verdedigd had, dat Hoofdstuk **aangenomen** met 25 tegen 5 stemmen; tegen stemden de heeren Schimmelpenninck van der Oije, Taets van Amerongen, Hartsen, Huydecoper van Maarsseveen en de Kempenaer.

Vervolgens werden het XIIde Hoofdstuk (*Onvoorziene uitgaven*) en de credietwet van Hoofdstuk V (*Departement van Binnenlandsche Zaken*) met algemeene stemmen **aangenomen.** Bij de behandeling dezer credietwet heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken verklaard, dat het advies der commissie van onderzoek nopens de aangelegenheden der Delftsche Akademie aan Z. K. H. Prins Hendrik is opgezonden, en dat, zoodra van Z. K. H. berigt daarop zal zijn ontvangen, door hem een voorstel aan den Koning zal worden gedaan, hetwelk, naar hij zich vleit, tot een gewenscht resultaat zal leiden.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping uiteengegaan.

Uit eene aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangebodene recapitulatie op de begrooting van Staatsuitgaven voor 1862 blijkt:

1°, dat de oorspronkelijke raming voor 1862 was	*f* 86,434,328.39.
2°, dat de gewijzigde raming voor 1862 beloopt	85,681,260.54.
zoodat 3°, de raming thans *minder* bedraagt	*f* 753.067.85.
4°, voor 1861 was toegestaan . .	*f* 87,205,645.35½.
Raming voor 1862 -	85,681,260.54.
Dus minder	*f* 1,524,384.81½.

Hierbij dient evenwel in aanmerking te worden genomen, dat onder de uitgaven, voor 1861 toegestaan, ook behooren de suppletoire begrootingen in den loop van dat jaar aangenomen. De oorspronkelijke raming voor 1861 bedroeg *f* 84,185,145.35½; raming 1862 *f* 85,681,260.54, dus meer *f* 1,496,115.18½.

Heden avond ten 6 ure geraakte aan de Leuvehaven eene bejaarde vrouw in het water, en hoewel vele lieden dadelijk in de weer waren om met het toesteken van het een en ander haar te redden, zoo zou die ongelukkige, vooral in dit saizoen, al spoedig zijn omgekomen, zoo niet zekere kapitein J. Nielsen, voerende het thans alhier liggende Noordsche driemast schoenerschip Columba, daar langs ware gekomen, welke, zonder verder beraad, alleen zich van zijnen overjas ontdeed en onmiddellijk bij de ongelukkige sprong, met dat gelukkig gevolg, dat hij haar van een anders gewissen dood mogt redden. Hoewel deze vreemdeling geheel overeenkomstig de gevoelens van zijnen pligt handelde, is het te wenschen dat eene waardige belooning deze edele daad moge achtervolgen.

Het is een treurig berigt dat wij voor de wetenschappen vernemen: dr. S. Bleekrode, hoogleeraar in de natuur- en wiskundige wetenschappen bij de Delftsche Academie, is gisteren, aan de ziekte waaraan hij sedert kort lijdende was, bezweken. Hij mogt slechts den ouderdom van 47 jaren bereiken. Van zijne jeugd af legde Bleekrode eene ongemeene werkzaamheid van geest aan den dag, die voor geen onderzoek terugdeinsde hoe moeijelijk het viel, en dat wel op het meest onderscheiden gebied. Te Groningen tot doctor in de geneeskunde bevorderd, zette hij zich aanvankelijk als practiserend geneesheer in die stad neder en toonde al spoedig wat zijne bijzondere roeping zou zijn: de toepassing der wetenschappen op de nijverheid in ons midden, eene roeping gesteund door mannen als Verdam en anderen, die Bleekrode wisten op prijs te stellen. Zijn handboek voor de technologie, een omvattend werk, toonde wat hij op dat veld vermogt. Van het tijdschrift van de Maatschappij voor de Nijverheid werd Bleekrode eerlang een der hoofdredacteuren en talrijk zijn de bijdragen van zijne hand, die men daarin over machinerie, volksvlijt enz. aantreft en die van zijne rustelooze vlijt getuigden, aan welken niets ontsnapte, wanneer hij een onderwerp behandelde; wij herinneren slechts aan zijne artikelen over de wollen manufacturen, de spinnerijen enz., hier te lande.

Eenigen tijd na de oprigting van de Delftsche Academie werd hij tot hoogleeraar bij die inrigting van onderwijs aangesteld, en men weet wat hij daarbij voor het vak der mineralogie gedaan heeft, inzonderheid met het oog op de schatten, die uit Indië's schoot zijn op te delven. De uitgave van een zevental jaargangen van het Wetenschappelijk Jaarboek, dat eene blijvende waarde behouden zal; de bearbeiding van een speciaal tijdschrift voor de nijverheid, de voorlichting op menig gebied van industrie, andere wetenschappelijke arbeid, toonde hoe hij zijnen tijd besteedde. De wereld-tentoonstelling te Londen, nu tien jaren geleden, moest een man als Bleekrode, kon het anders? in geestdrift brengen. Hij bezocht die, hij beschreef die op meesterlijke wijze, gelijk andere tentoonstellingen hier te Lande. Hij had daarbij eenen buitengewonen tact om het uiterlijk kleinste onderwerp naar zijne waarde op den voorgrond te stellen, en eene gave van inkleeding, die dorheid weet te verhoeden, waar men die het meest zou vreezen. Reeds maakte hij zich gereed de nieuwe wereldtentoonstelling te Londen, ten behoeve voor van Neêrlands industrie te beschrijven; de dood verraste hem en maakte aan zijn voor zijne talrijke vrienden en betrekkingen, voor zijne leerlingen en voor Neêrlands nijverheid te kortstondig leven, een einde. Die hem van nabij gekend hebben, zullen den uitstekend bekwamen, hulpvaardigen man, die wel arbeidde zoo lang het dag was, niet vergeten!

Volgens telegrafisch berigt, was heden te Keulen weinig drijfijs.

Te Nijmegen, Arnhem, Westervoort, Vreeswijk, Deventer en aan het Katerveer was gisteren weinig of geen drijfijs. Te Kampen was de IJssel boven de brug met drijfijs bezet, en beneden de brug open water.

Het Staatsblad n.° 127 bevat een Koninklijk besluit van den 17den ll., houdende voorschriften tot uitvoering van de drie eerste hoofdstukken der wet betrekkelijk de nationale militie van den 19 augustus 1861 (Staatsblad n.° 72).

Het Staatsblad n.° 129 bevat de wet van den 21 ll. houdende regeling der zamenstelling en de oevoegdheid van den Raad van State.

Beschikkende op het request van J. Colenbrander, wonende te Doesborgh, heeft Z. M. bewilliging verleend tot wijziging van de statuten der aldaar gevestigde naamlooze vennootschap: „de Nederlandsche Landbouw-Emigratie-Maatschappij."

Z. M. heeft bewilliging verleend tot verlenging van den duur der naamlooze vennootschap „de Assurantie-Vereeniging", te Amsterdam, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten ll. is goedgekeurd een tarief voor het overbrengen van berigten door de internationale telegraaf-maatschappij.

In de laatste helft der maand mei a. s. zal bij de Directie der Marine te Amsterdam een vergelijkend examen plaats hebben van jongelingen, die als stuurmansleerling in 's Rijks zeedienst wenschen te worden aangenomen.

De Minister van Justitie heeft den 2 dezer aan de heeren procureurs-generaal, fungerende directeuren van Rijks-politie en aan de hoofden der gemeentelijke politie de volgende circulaire gerigt:

„Ten vervolge op mijne circulaire, dd. 2 jan. 1861, n.° 84 (Algemeen Politieblad, bladz. 5), houdende eene opgave der met vreemde Mogendheden bestaande verdragen en overeenkomsten van uitlevering, acht ik het niet ondienstig te dezer plaatse te herinneren, dat in genoemd jaar alsnog eene overeenkomst gesloten is tusschen Nederland en België, strekkende tot wederzijdsche aanhouding en terugbrenging aan boord van deserteurs van koopvaardijschepen, welke overeenkomst medegedeeld is in de Staats-Courant van 25 juni 1861, n°. 148."

Den 31 december jl. heeft dezelfde Minister aan bovengenoemde autoriteiten de volgende circulaire toegezonden:

„Naar aanleiding van een dezerzijds daartoe gedaan voorstel, is tusschen Zijner Majesteits Regering en die van Zijne Majesteit den Koning van Italië overeengekomen, dat de Nederlandsche onderdanen in het Koningrijk Italië en de onderdanen van Zijne Majesteit den Koning van Italië in Nederland zullen worden toegelaten en mogen reizen, zonder van een buitenlandsch paspoort te zijn voorzien.

„U wel ed. van het bovenstaande kennis gevende, heb ik de eer u uit te noodigen, voortaan van de onderdanen van Zijne Majesteit den Koning van Italië geen buitenlandsch paspoort meer te vorderen, maar hen toe te laten op den voet van de artt. 3 en 4 der wet van 13 augustus 1849 (Staatsblad n.° 39)."

Van wege het Departement van Buitenlandsche Zaken is het volgende publiek gemaakt;

„Het Dagblad van Rome behelst de volgende bekendmaking van het Pauselijk Ministerie van Financien:

„Naar luid van § 9 van het edict der Staatssecretarie, in dato 20 junij 1855, zal, te rekenen van 2 januarij 1862, worden overgegaan tot de betaling der interessen over het 2de halfjaar 1861, op vertoon der rentebrieven door het Pauselijk Gouvernement uitgegeven.

„Deze betaling zal geschieden, voor Rome, bij de kassen der depôts, en in de provincien bij de Kamerale kassen.

„De geconsolideerde renten op naam ingeschreven, zullen voldaan worden van 7 januarij tot 31 maart 1862, naar volgorde der inschrijving. De betaling der renten aan houder zal plaats hebben, te rekenen van 7 januarij, zonder aanwijzing van den dag, welke is overgelaten aan de keuze van den houder."

De Minister van Oorlog heeft bepaald dat, wanneer er dit jaar miliciens moeten ingelijfd worden wier aangifte ter inschrijving is verzuimd en die in dien tijd niet aan de oproeping ter inlijving voldaan hebben, zij bij een der korpsen infanterie, voor de indeeling van de ligting van 1861 aangewezen, ingelijfd en daarbij, overeenkomstig de nieuwe wet op de nationale militie van 19 augustus 1861 (Staatsblad n.° 72), dadelijk in werkelijke dienst zullen gesteld worden.

Zr. Ms. stoomschip 2de kl. *Bromo*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee J. M. J. Brutel de la Rivière, van Hellevoetsluis naar Oost-Indië, is den 27 november ll. te Rio de Janeiro aangekomen, doch heeft den 4 december de reis naar Batavia voortgezet.

Door den algemeenen kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Haarlem is, uit het bevorens gemaakt twaalftal, het volgend zestal van predikanten gevormd: dd. B. ter Haar Bz., te Nijmegen; R. J. Jungius te Drempt; W. C. E. Koch, te Delft; L. H. Koolhoven te Bergambacht; J. Posthumus Meyjes, te Groningen en J. Stemberg, te Arnhem.

Toezegging van beroep gegeven aan den heer A. C. Duker, th. dr. en kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Noordholland, door den kerkeraad der Herv. gemeente te Barchem (cl. Zutphen).

Ter vervulling der predikantsplaats bij de Herv. gemeente aan de Leur (cl. Breda), zijnde eene Koninklijke collatie, heeft Z. M. de benoeming uitgebragt op ds. H. J. D. Hellendoorn, pred. te Nieuw- en St. Joostland.

Benoemd tot hulpprediker bij de Hervormde gemeente te Heusden de kandidaat J. C. van Heukelom.

Aangenomen: het beroep naar de Hervormde gemeente te Vianen door ds. J. D. Holsteyn, pred. te 's Graveland; — dat naar Huizen (cl. Amsterdam) door ds. J. van der Werff, pred. te Wijk bij Heusden; — naar Delfzijl door ds. H. Miedendorp, predikant te Schalsum.

Bedankt: voor het beroep naar Wemeldinge (cl. Goes) door ds. W. J. Geselschap, pred. te Aalburg en Heesbeen.

DELFSHAVEN 4 *januarij.* — De alhier bestaande plaatselijke directe belastingen, geregeld naar de kadastrale huurwaarde der bewoonde perceelen en de inwonende kinderen, is met den aanvang dezes jaars veranderd in eene belasting, welke de vier eerste grondslagen der personele belasting en zoo mede het getal inwonende kinderen tot basis heeft, zijnde de belasting kaai- en straatgeld opgeheven.

— De groote of kapitale schutsluis binnen deze gemeente is in het afgeloopen jaar door 9206 vaartuigen gepasseerd.

HEINENOORD 4 *januarij.* — In de openbare Raadsvergadering van heden is thans met algemeene stemmen besloten den heer P. Leeuwenburgh W. Bz. als lid van den Gemeenteraad alhier toe te laten.

NUMANSDORP 2 *januarij.* — Tot aanvulling van het berigt omtrent de arrestatie van Abraham en Cornelis Nieuwland, arbeiders, en beide in de gemeente Numansdorp woonachtig, dezer dagen medegedeeld, kan alsnog worden vermeld, dat de diefstal, waarvan de genoemde personen verdacht worden, bestond uit eene som van *f* 235, alsmede uit eenige kleedingstukken, alles toebehoorende aan Johannes Kooiman. Deze diefstal is met evenveel stoutheid als behendigheid overlegd en ten uitvoer gebragt. Aan den buitengewonen ijver en de onvermoeide pogingen van den alhier gestationeerden brigadier-titulair der Rijksveldwacht K. J. Schoenzetter, en den gemeente-veldwachter S. B. de Beer, alsmede van de Rijks-veldwachters Buningh en Wessendorf, die daarvoor allen lof en wezenlijke onderscheiding verdienen, is het nogtans mogen gelukken, de omstandigheden die dezen diefstal hebben vergezeld, in zoodanig licht te plaatsen en, ondanks de halsstarrige ontkentenis der beklaagden, tot zulk eene klaarheid te brengen, dat deze, naar men verneemt, hunne schuld bereids beleden hebben, en het terugvinden van een bedrag van p. m. *f* 70 der ontvreemde som hiervan het gevolg is geweest, terwijl de kleedingstukken, die, volgens hunne bekentenis, door hen alleenlijk waren medegenomen om daardoor zoo mogelijk de aandacht van zich af te leiden, en terstond in het water waren geworpen, op de door hen aangewezen plaats zijn opgevischt. De hoofddader Abraham Nieuwland schijnt evenwel nog steeds vol te houden, dat door hem niet meer dan de bewuste *f* 70 zijn ontvreemd, zoodat tot dusverre nog altijd *f* 165 aan het gestolene ontbreken. Men hoopt echter dat het der regterlijke magt moge gelukken hen tot de volledige bekentenis van het gepleegde feit te brengen.

Algemeen wordt de waardige houding der genoemde politie-ambtenaren, die reeds vroeger aan de justitie uitstekende diensten bewezen, hoogelijk geroemd, waarom dan ook met genoegen mag worden berigt, dat door het hoofd van het gemeentebestuur, voor hunne krachtdadige medewerking in het opsporen en vervolgen van dit misdrijf, onder goedkeuring van het hooger bestuur, eene gratificatie van *f* 25 uit zijne privé-fondsen is toegedacht.

Een derde persoon, die, van medepligtigheid aan dezen diefstal verdacht, later mede in hechtenis was genomen, is bereids weder in vrijheid gesteld.

LEKKERKERK 3 *januarij.* — Door wijlen den heer F. Gouwens is aan de diaconie der Hervormde gemeente alhier vermaakt de som van *f* 1000.

LEERDAM 3 *januarij.* — Gisteren avond heeft in de gemeente Rumpt een hevige brand gewoed, waardoor in korten tijd twee bij elkander staande huizen in de asch zijn gelegd. Van den inboedel is slechts een gedeelte gered; door dit ongeluk zijn drie behoeftige gezinnen in armoede gedompeld.

DELFT 4 *januarij.* — Men verneemt dat bij de te dezer stede gevestigde pijrotechnische school en buskruid-fabriek zijn gedetacheerd geworden de 1ste luits. de Haan en Moorrees en de 2de luits. Hoogeboom en van Pesch, respectivelijk van het 2de en 3de reg. vesting-artillerie, welke den cursus bij gemelde school voor dit jaar zullen bijwonen.

'S GRAVENHAGE 4 *januarij.* — Z. K. H. de Prins van Oranje heeft heden aan verscheidene autoriteiten audientie verleend.

— Het heeft Z. K. H. den Prins van Oranje behaagd aan Gebroeders Belinfante schriftelijk dank te doen betuigen voor de aanbieding van den Nederlandschen Residentie- en 's Gravenhaagschen Stads-almanak, jaargang 1862, welk nuttig en doeltreffend handboek Z. K. H. met welgevallen heeft gelieven aan te nemen.

— De van het reg. grenadiers en jagers alhier dezer dagen tot officier benoemde onderofficieren zullen in de aanstaande week naar hunne aangewezen korpsen vertrekken, om daarbij als 2de luits. in functie te treden.

LEYDEN 4 *januarij.* — Naar men uit Katwijk meldt hebben de 45 vaartuigen, welke gedurende 1861 van daar ter haringvisscherij zijn uitgevaren, 5,094,000 stuks steurharing aangebragt, welke eene som van *f* 93,611 hebben opgebragt.

AMSTERDAM 3 *januarij.* — Heden vierde ds. W. Jamieson gedachtenis van de vervulling zijner ambtsbetrekking gedurende 26 jaren, waarvan 25 in ons midden. Wat de belangstelling in deze gedachtenisviering nog vermeerdert, is de uitgebreidheid van den kring, waartoe deze leeraar zijn dienstwerk heeft uitgestrekt. Onder andere blijken van vereering, is hem een Engelsche prachtbijbel, met een toepasselijk inschrift, aangeboden.

— De heeren D. Hartkamp en A. Helmig van der Vegt alhier, directeuren der Nederlandsche Maatschappij van onderlinge Verzekering op Binnenlandsche Vaart, België en op den Rhijn tot Keulen, in acht nemende de van jaar tot jaar toenemende toepassing van stoom op de binnenlandsche vaart, en de herhaalde aanzoeken om ook stoombooten onder hunne verzekerde vaartuigen op te nemen, hebben het voornemen opgevat, met den aanvang van het jaar 1862, eene afzonderlijke doorloopende onderlinge verzekeringmaatschappij, bepaaldelijk voor stoombooten, dienst doende op de stroomen, rivieren, kanalen en vaarten, alsmede op binnenlandsche zeeën en meeren van Nederland, België en op den Rijn, tot stand te brengen. Door eene veeljarige ondervinding voorgelicht, zeggen zij te vermeenen de avarijen, op de binnenwateren voorkomende, in bijzonderheden te kennen, en alzoo tot de deelneming in eene maatschappij, waaraan sedert de laatste tien jaren dringende behoefte is gevoeld, uit te kunnen noodigen.

HULST 1 *januarij.* — Heden morgen is door den Rijksveldwachter jagtopziener J. Allaart alhier, op tournée zijnde onder de gemeente St. Janstein, de persoon van J. Boogaert te Clinge doodgeschoten. De oorzaak hiervan was dat gemelde Boogaert, die zich aldaar met geweer jagende bevond en door Allaart bekeurd werd, zich daartegen verzette, waardoor eene worsteling ontstond en de ambtenaar zich genoodzaakt zag van zijn karabijn gebruik te maken.

'S HERTOGENBOSCH 3 *januarij.* — Dezer dagen is bij trommelslag en aanplakking door een deurwaarder alhier ingedaagd de 1ste luitenant der artillerie A. J. C. de R., oud 25 jaren, om binnen zes weken te verschijnen voor den krijgsraad in Noordbrabant, beschuldigd van desertie in tijd van vrede. Genoemde luitenant heeft heimelijk zijn garnizoen verlaten en is spoorloos verdwenen. Dit is alzoo de tweede luitenant, die in de laatste maanden van het afgeloopen jaar heimelijk de dienst verliet.

— Gedeputeerde Staten dezer provincie hebben in 36 perceelen aanbesteed het verrigten van eenige noodzakelijke vernieuwingen en herstellingen, alsmede het onderhouden der provinciale wegen in Noordbrabant, ingaande met den 1 januarij 1862 en eindigende met den laatsten december 1864, voor eene som van *f* 84100.48, waarvan verschillende gegadigden aannemers zijn geworden. Het 7de perceel is wegens te hooge inschrijving niet gegund.

NIJMEGEN 3 *januarij.* — Tegen J. van der Bach, oud ongeveer 25 jaren, laatstelijk conducteur op de stoomboot N.° 23 der Nederlandsche Stoomboot-Reederij, is bevel van gevangenneming verleend, als verdacht van diefstal van 400 Pruissische thaler aan Kassen-Scheinen en *f* 400 aan Hollandsch zilvergeld, alsmede van een gouden horologie, loopende op 13 steenen, zwaar gegraveerd. Hij is sedert 23 december van hier voortvlugtig.

BEMMEL 2 *januarij.* — Heden werd alhier in eene openbare Raadsvergadering, namens de gemeente, aan den heer Jan ten Hietbrink een gouden gedenkpenning, met toepasselijk opschrift, uitgereikt voor bewezen diensten als secretaris dezer gemeente gedurende vijftig jaren. Deze ambtenaar is hier om zijne regtschapenheid en hulpvaardigheid bijzonder geacht, zijn ijver en zijne naauwgezetheid worden algemeen en teregt geroemd.

Aan het voornemen om dit zeldzame feest met meerderen luister te vieren, kon door ongesteldheid van den waardigen jubilaris geen gevolg worden gegeven. (N. C.)

APELDOORN 4 *januarij.* — In zijne vergadering van den 24 augustus 1861 werd door den Raad dezer gemeente besloten om eene som van *f* 5000, welke in de gemeentekas aanwezig was, in solide effecten te beleggen. Dit besluit schijnt bezwaren gevonden te hebben bij heeren Gedeputeerde Staten, althans, zoo als men verneemt, werd de Raad verzocht op dat besluit terug te komen en de gelden op andere wijze ten voordeele der gemeente aan te wenden. Het gewestelijk bestuur moet nu van meening veranderd zijn, daar de voorhanden gelden zijn belegd in 9 stuks certificaten 3 pcts. Nationale Werkelijke Schuld, ieder groot *f* 1000.

HARDERWIJK 2 *januarij.* — Zaturdag morgen den 4 dezer zal van het koloniaal werfdepôt alhier naar het Nieuwe Diep vertrekken, om dienzelfden avond daar ter plaatse te embarqueren aan boord van het aldaar liggende schip Stad Enschedé, gezagvoerder J. W. Retgers, het reeds gemelde detachement suppletie-troepen van 125 onderofficieren en verdere manschappen, om met dien bodem naar Java te vertrekken, onder kommando van den van verlof derwaarts retournerenden kapitein der infanterie van het leger in Oost-Indië F. K. N. van Bijlevelt en onder medegeleide van de 2de luits. der inf. F. W. P. G. van Werkhoven, J. M. W. Schlundt Bodien, A. Hoek en den offic. van gez. 3de kl. A. K. W. Arntzenius, allen van het Oost-Indisch leger.

— In het afgeloopen jaar zijn van hier vertrokken 1695 onderofficieren en manschappen naar Oost-Indië en 92 naar West-Indië.

ZWOLLE 3 *januarij.* — Dezer dagen had het dertienjarig zoontje van den landbouwer J. v. d. Sluis aan den Hasselerdijk, terwijl hij zich in de nabijheid zijner woning op eene met ijs bedekte sloot met schaatsenrijden vermaakte, het ongeluk door het ijs te vallen en te verdrinken.

DEVENTER 3 *januarij.* — De heer dr. D. Bierens de Haan alhier is dezer dagen benoemd tot corresponderend lid der British Association for the advancement of science.

KAMPEN 2 *januarij.* — Heden is de rivier de IJssel boven de IJsselbrug, zoo ver het oog reikt, geheel vol met ijs geschoven, zoodat de scheepvaart daardoor is gestremd. De stoombooten van de Rijn- en IJssel-Stoombootmaatschappij zijn met moeite door het ijs naar de bovenhaven gebragt, en alzoo is voorloopig de vaart gestaakt.

— Gedurende het jaar 1861 zijn te Kampen ter markt aangebragt: 41,562 achtste en 8358 zestiende vaten, te zamen opleverende 872,510 Ned. ponden boter, nagenoeg gelijk staande met den aanvoer van het jaar 1860. Voorts zijn gedurende dat jaar aan de stadswaag gewogen: 4920 varkens, 151 kalveren en 10,059 Ned. ponden algemeene voorwerpen; er zijn alzoo 218 varkens meer aangevoerd dan in het jaar 1860.

ASSEN 2 *januarij.* — Eergisteren ontstond brand in de boerenbehuizing van den landbouwer Homan te Ekehaar. De geheele behuizing met de schuur en den voorraad hooi, stroo, rogge enz., is verbrand; een groot gedeelte van de meubelen, benevens het vee, is gered. De brand is ontstaan door het vlam vatten van den schoorsteen, bij het Nieuwjaarskoeken bakken.

MEPPEL 1 *januarij.* — De koloniale bevolking der Maatschappij van Weldadigheid te Frederiksoord verkeert in zeer bedrukten toestand: commissarissen dier Maatschappij hebben werkelijk, tegen veler verwachting, uitvoering aan hun voornemen gegeven; de adjunct-directeur heeft gisteren morgen aan de gezamenlijke onderwijzers op nieuw officieel kennis gegeven, dat met den aanvang van dit jaar 1862, al de scholen voor het geven van onderwijs worden gesloten. Ook is er nog sprake van het ontslaan van andere ambtenaren aldaar.

LEEUWARDEN 2 *januarij.* — Men verneemt dat de taxatie der perceelen, door welke de spoorweg van Harlingen naar Leeuwarden zal loopen, met uitzondering van eenige weinige in de gemeente Hennaarderadeel, is afgeloopen. De verschillende taxateurs van wege het Rijk, de kantongeregten en de eigenaren zijn het aangaande die zaak eens geworden. Alleen verschillen zij nog al aanmerkelijk omtrent twee tigchelwerken, in de nabijheid van Midlum, zoodat dit nog eenig oponthoud kan veroorzaken.

GRONINGEN 2 *januarij.* — De scheepsbouw in deze provincie heeft zich ook in het afgeloopen jaar in geen vooruitgang mogen verheugen en is het getal nieuwe schepen niet zoo groot geweest als in vorige jaren. Op de verschillende werven in deze provincie zijn gedurende het jaar 1861 71 nieuwe schepen gebouwd, waaronder waren 30 brik- en schoonerschepen, 13 galjootschepen, 16 kofschepen en 12 tjalkschepen, die te zamen eene inhoudsgrootte hadden van 8549 tonnen.

— Per mail ontvangen wij heden het volgende berigt uit Curaçao den 22 november 1861:

„Den 8 dezer is het oorlogs-stoomschip der Vereenigde Staten Iroquois, kommandant Palmer, van Puerto Cabello voor deze haven gekomen, met het doel om alhier binnen te loopen; maar nog buiten de haven zijnde werd den kommandant door een hoofdofficier der marine alhier van wege den Gouverneur kennis gegeven, dat zijn schip niet langer dan tweemaal 24 uren binnen mogt blijven en slechts daar 24 uren stoomens kolen mogt innemen. De kommandant van de Iroquois was over dit berigt zeer gebelgd en wilde op de hem gestelde voorwaarden niet binnen komen, maar stoomde dadelijk weg. Men zegt, dat de Gouverneur in deze zaak gehandeld heeft volgens ontvangen instructie, en daar de mail reeds van hier vertrokken was, is des anderen daags Zr. Ms. stoomschip Vesuvius naar St. Thomas gezonden met brieven voor de Engelsche mail van het Gouvernement alhier, ten einde ten spoedigste aan de Regering in Nederland kennis te geven van het voorgevallene. De Vesuvius is van St. Thomas teruggekomen, en het geheele eskader ligt nu in deze haven.

„Men klaagt hier weder over het wegloopen of wegvaren van slaven van hier naar de overkust. In den nacht van den 29 en 30 october waren 18 slaven met een veerpont naar de kust overgestoken. Eenige anderen waren ontdekt en teruggehouden."

Van Paramaribo hebben wij een brief van 4 december jl. Aldaar verwachtte men een gezelschap zangers en zangeressen uit Noord-Amerika, om concerten te geven tot afleiding van het eentoonige leven. Zr. Ms. schip Apeldoorn, kommandant Hugenholtz, ligt voor de haven. Alles was wel aan boord. Men dacht een togtje naar Caijenne en Demerary te doen. De Hollandsch-Fransche Commissie naar de Marowijne is den 22 october, na vele vermoeijenissen, te Poeroegoedoe, aan de zamenvloeijing van de Fappanahony en de Marowijne, aangekomen, maar is van daar terug moeten keeren uit hoofde van de watervallen, die hare verdere reis verhinderden. De rivier was tot zooverre naauwkeurig in kaart gebragt. (U. C.)

Rijks-Commissie voor Statistiek.

(*Zitting van* 27 *en* 28 *December* 1861.)

Tegenwoordig de heeren: Vissering, Buys, Alstorphius Grevelinck, Mulder, Wttwaal, de Bruyn Kops, Obreen, van Voorthuysen, Zeeman, von Baumhauer en Willer. De heeren Sloet tot Oldhuis, van Cappelle, Smissaert en van Dijk hadden berigt, om verschillende redenen, deze laatste zitting tot hun leedwezen niet te kunnen bijwonen.

De heer Vissering werd wederom verzocht de leiding der Vergadering op zich te willen nemen.

Er was ingekomen eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken tot wederlegging van de bedenkingen, door de Rijks-Commissie geopperd tegen de onlangs in de Staats-Courant geplaatste *opgaaf der betrekkelijke sterfte in de onderscheidene gemeenten.* Aan den Minister zullen de gronden worden medegedeeld, welke de Vergadering verbieden haar ongunstig oordeel, hoezeer zij dit ook gewenscht had, terug te nemen.

Een ander uitvoerig schrijven van dien Minister, waarvan kennis werd genomen, strekte om de Rijks-Commissie te onderrigten in hoever gevolg is gegeven aan hare voorstellen tot regeling der *statistiek van het lager onderwijs.* De Vergadering zal haren dank betuigen voor deze mededeeling; maar daarbij hare teleurstelling niet verbergen, dat men is teruggedeinsd voor de bezwaren, die zich opdoen tegen het zamenstellen eener statistiek van het *schoolverzuim.* Zij zal den wensch kenbaar maken, dat dit zoo gewigtig onderwerp niet uit het oog worde verloren, maar dat de Regering voortga te beproeven of niet de middelen kunnen gevonden worden om deze statistiek te verkrijgen.

Aan de orde was het rapport der subcommissie, die in de zitting van 12 februarij jl. geroepen werd tot een onderzoek der van het Departement van Kolonien om advies ontvangen bescheiden betrekkelijk een plan van periodieke *volkstellingen op Java.* Ofschoon zij, in de volvoering van hare veelomvattende taak, velerlei bezwaren had ontmoet, welke zij meende bepaaldelijk te moeten doen kennen, zoo was toch de subcommissie er na naauwgezette overweging in geslaagd haar oordeel over menige hoofdvraag, die zich had voorgedaan, te vestigen. Behoudens enkele bijzonderheden verklaarde zij, zich te kunnen vereenigen met de beschouwingen, door den heer Willer aan zijne medeleden voorgedragen en door hem, op uitnoodiging der Rijkscommissie, dezer dagen openbaar gemaakt. Nadat het onderwerp eene veelzijdige wisseling van gedachten had uitgelokt en het voornemen tot verzameling van juiste gegevens voor de bevolkingstatistiek van Neêrlandsch Indië bij herhaling was toegejuicht, werd eenparig besloten het rapport der subcommissie, met de gedrukte memorie van den heer Willer, ter overweging aan te bieden aan den Minister van Kolonien.

De overige subcommissien, die omtrent verschillende onderwerpen een onderzoek hadden aangevangen, maar zich thans verpligt zagen dit af te breken, hebben de Vergadering met de tot hiertoe verkregen uitkomsten van haren arbeid bekend gemaakt. Over ieder dezer onderwerpen werd, zoo veel de tijd het toeliet, eene meer of minder uitvoerige beraadslaging gevoerd; waarop de Vergadering heeft beslist, dat van sommige der gehoorde eindrapporten de hoofdinhoud aan de Regering zal worden medegedeeld, terwijl andere haar eer vatbaar zijn toegeschenen om te worden vermeld in het verslag der werkzaamheden over 1861, dat zij zich voorstelt in het licht te geven ter voldoening aan art. 9 van 's Konings besluit van 5 november 1858 (Staatsblad n.° 75). Met name zullen nog aan de Regering eenige beschouwingen worden medegedeeld betrekkelijk de *inrigting der jaarlijksche verslagen van den toestand der provincien;* de *statistiek van de lotelingen voor de nationale militie*, en de *statistiek der hypotheken.*

Hierop zijn eenige maatregelen overwogen in verband met de verwachte ontbinding der Rijkscommissie.

Er is besloten aan den Minister van Binnenlandsche Zaken het verzoek te rigten, dat Zijne Excellentie de middelen gelieve te verleenen, opdat de Rijkscommissie, ten aanzien van het verslag der werkzaamheden over 1861, nog aan hare verpligtingen kunne voldoen en, overeenkomstig vroegere besluiten, aan dit verslag moge toevoegen zoowel de belangrijke statistiek der graanprijzen op de markt te Arnhem, door den baron Sloet van de Beele aan het archief afgestaan, als de zoo uiterst merkwaardige informatie op het stuk der verpondingen in Holland en Vriesland in den jare 1514.

Ook zal de wensch worden uitgedrukt, dat het archief en de betrekkelijk reeds rijke boekverzameling in hun geheel mogen worden gelaten, opdat de laatste — inzonderheid door bijvoeging van steeds te verwachten buitenlandsche statistieken voortdurend aangevuld — ten algemeenen nutte beschikbaar blijve, en opdat de beide verzamelingen weder kunnen dienen, wanneer later, onder gunstiger omstandigheden, op nieuw een wetenschappelijk toezigt op de officiële statistiek des Vaderlands in het leven mogt worden geroepen.

Eindelijk is besloten, dat van de ontbinding der Rijkscommissie zal worden kennis gegeven aan de binnen- en buitenlandsche commissien en andere instellingen, welke in der tijd van haar optreden berigt hebben ontvangen.

Met eene korte toespraak werd hierop deze laatste zitting der Rijkscommissie door den tijdelijken voorzitter gesloten.

VARIA.

Men is voornemens over Waterloo-bridge, van Lancaster-place tot aan Waterloo-road een gebouw van ijzer en glas op te rigten. Behalve de rijweg en de voetpaden, die door dit gebouw heen zullen loopen, zullen er museums, een wintertuin en winkels in worden aangelegd. De onkosten der geheele zaak worden op £ 250,000 begroot, terwijl men in drie jaar denkt gereed te zijn. Onderhandelingen met de Waterloo-Bridge-Company zijn reeds aangeknoopt.

In het derde deel van Sir Archibald Alison's „Leven van Lord Castlereagh" is een allerzotste vergissing ingeslopen, die als litterarische curiositeit wel vermelding verdient. In de beschrijving der begrafenis van den Hertog van Wellington komt deze zinsnede voor: „De slippen van het lijkkleed werden gedragen door de markiezen van Anglesea en Londonderry, lord Gough, lord Combermere, lord Seaton, de heer Smith, sir Charles Napier, sir Alexander Woodford en ..... sir Peregrine Pickle!!"

Peregrine Pickle is, zoo als men weet, de held van een der romans van Smollett, die den schrijver zeker in de gedachten schoot, toen hij sir Peregrine Maitland, die bedoeld werd, wilde vermelden. In een onbewaakt oogenblik plaatste hij daarvoor den naam van den beroemden Pickle, en vormde zoo doende een der malste combinatien van fantasie en werkelijkheid, die men kan bedenken.

Dezer dagen is in het licht verschenen de laatste aflevering van het 3de deel van *Germanicus Volkerstimmen*, het uitgebreide werk, waaraan professor Firmenich Richartz nu reeds gedurende 21 jaren heeft gearbeid; daarin zullen worden behandeld ongeveer duizend dialecten der Germaansche taal. In de eerstvolgende afleveringen zullen worden behandeld de dialecten der verwante Gothisch-Germaansche volksstammen, namelijk der Hollanders, Friesen, Vlamingers, Noord-Sleeswijkers, Denen, Noorwegers, Zweden, IJslanders, der bewoners van Ferro, Engelschen en Schotten.

De Zweedsche Regering heeft in 1860 eene wetenschappelijke expeditie naar Spitsbergen gezonden, die dezer dagen is teruggekeerd te Troruss, van waar zij was uitgegaan, na hare zending, in weerwil der verbazende strengheid van het weder, op zeer voldoende wijze volbragt te hebben. De oude kaarten zijn verbeterd, nieuwe havens ontdekt, en talrijke waarnemingen gedaan die nieuw licht over meteorologie en natuurlijke historie zullen verspreiden. Men heeft bevonden dat dierlijk en plantaardig leven in de zee bestaat ter diepte van 2500 ellen, en dat de groote stroom van den Atlantischen Oceaan, onder den naam van Golfstroom bekend, zich tot de kust van Spitsbergen uitstrekt, zijnde aldaar stukken hout, fleschen enz. gevonden.

(*Ingezonden.*)

A. Men kan wel merken dat de Minister van Justitie doof is.

B. Gij bedoelt toch niet de flaauwe aardigheid dat hij in dit Kabinet „niet hoort"?

A. Neen ik meen het in vollen ernst.

B. Wat wilt ge er dan meê zeggen?

A. Wel, dat hij niet hooren kan. Zie eens hier: wij hebben nog altijd een gekke zondagswet, die het werken op zondag verbiedt: nu zeggen ze openlijk in de Eerste Kamer dat ze, om spoed te maken en den tijd in te halen die de zuster-Kamer verbabbelt, *zelfs op zondag* gewerkt hebben aan de rapporten over de Begrooting. Mij dunkt, de Minister kan dat niet gehoord hebben, anders had hij een vervolging ter zake bevolen. Hij staat aan 't hoofd der justitie en mag zoo'n overtreding niet toelaten.

B. Ik denk dat hij op dat oogenblik absent was.

A. Hij moet toch, om op de hoogte te blijven (en niet noodig te hebben met een onnoozel gezigt bij de leden der Kamers rond te loopen om te informeren: „hoe het toch staat met de ministeriële krisis"?) de Verslagen der Zittingen nalezen en had, als hij 't dan niet *hooren* kan, het alhans moeten *zien.*

B. Weet ge dan niet dat de justitie blind is? Of zou ze dat maar alleen in den ouden tijd der fabelleer geweest zijn en is dat nu veranderd?

A. Kijk maar eens naar de benoemingen, dan zult ge zien of justitie blind is.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Zaturdag 4 *januarij.*

Aan de orde is de voortzetting der discussien over de **Staatsbegrooting voor 1862,** en wel over Hoofdstuk XI (*Departement van Kolonien*).

De heer *Huidecoper van Maarseveen* is, niettegenstaande het tot dusver aangevoerde, nog niet *geheel* gerust en wil daarom de redenen uiteenzetten die hem *voor alsnog* doen huiveren eene beslissing te nemen. Hij heeft geen plan den Minister iets onaangenaams te zeggen, integendeel hij vereenigt zich met alles wat gisteren tot lof van den Minister is gezegd. Zijne grieven, aan de zaak zelve ontleend, zijn:

1.° De toepassing van art. 56 Regerings-reglement. Hij kan zich met het schoon verschiet dat de Minister in al. 6 wil zien, niet vereenigen. Het regt der Regering op den arbeid der Javanen stelt hij gelijk met het regt der Regering in Nederland om belastingen te heffen. Wanneer nu in Indië langzamerhand het regt van belasting wordt afgestaan, hoe zal men dan de heffing kunnen blijven bewerkstelligen? En dat schijnt de bedoeling des Ministers, die meent dat er later vrijwillig voor het Gouvernement zal worden gearbeid, en dus die voordeelen voor Nederland zouden bewaard blijven. Dat de Minister zijn doel niet zal bereiken, staaft spreker met het gevoelen van het hoofd der koloniale oppositie, den heer van Hoëvell, die het stelsel der vrijwillige overeenkomsten onuitvoerbaar en zonder nut oordeelt. De Regering moet, volgens spreker, zich voorstellen dat de voordeelen voor de schatkist verloren zullen gaan, en dat zal hier te Lande een deficit ten gevolge hebben. Hij roemt de openhartigheid en loyauteit des Ministers, maar had liever gewenscht dat hij het stilzwijgen hadde bewaard over het cultuurstelsel, althans over de opvatting van al. 6, dan ware een groote steen des aanstoots vervallen. Er was z. i. daartoe ook geene aanleiding, want het votum der Tweede Kamer van 14 december 1860 betrof, voor zoover hij kon nagaan, niet het cultuurstelsel. Vooral acht hij dat de uitlegging den Minis-

afgedaan 71,000 stuks van 48 a 49 r. voor ½ Ossen- en ½ Koe-, alleen Koe- 44 r., Ossen- 48 r. voor Mataderos. De voorraad bedraagt heden 20,000 stuks. Gez. stil, Ossen- nominaal 45 a 45½ r. Gez. Paarden- zonder voorraad. — *Talk* 18¾ r. — *Vleesch.* Gez. Tasago 16¼ a 17 r. — *Wol.* Van de nieuwe scheringzijn de aanvoeren nog klein, voor goede partijtjes 1a a 2a vette werd 75 a 85 $ betaald, gemengde partijen 50 a 70 r. — *Schapenvachten.* Fijn 20 a 20½ r., middelb. 17 a 19 r. — *Paardenhaar.* Zuider 112 a 114 $, Noorder 100 a 108 $. Entrerios 32 a 33 r. — *Horens.* Ossen- 800 $, Koe- 350 $.

INVOER-ARTIKELEN veelal hooger, ofschoon de nadeelige koers van het papieren geld de resultaten ten slotte niet gunstig doet zijn. *Suiker.* Holl. geraffin. 21 r. — *Rijst.* O.-I. 19 a 20 $. — *Jenever.* Holl. 52 a 54 $ per vat elder. — *Kaas.* Goudsche 5 $, Edammer 16 a 17 $ $ met minder vraag. — *Vrachten* vast; naar Engeland gedr. Huiden 65/, gez. dito 30/ a 35/, Balen 30/ en 5 %. — *Wissel* hooger; Londen 65½ a 66/, Parijs 83 a 84 fr., Oncen 428 $.

Advertentiën.

Getrouwd:

OTTO KUYL.
en
ADRIANA DEN BOER.

Oost- en West-Barendrecht den 2 Januarij 1862.

Algemeene kennisgeving.

Mijne geliefde Echtgenoot *HENRIETTE JACQUELINE ROBERTINE MIRANDOLLE*, is in den afgeloopen nacht voorspoedig verlost van een ZOON, die eenige uren na zijne geboorte is overleden.

Haarlem
2 *Januarij* 1862. JOH. ENSCHEDÉ *Jr.*

Mevrouw de Wed. P. S. SANDER betuigt bij deze haren dank voor de blijken van deelneming, ontvangen bij het overlijden van haren Echtgenoot.

Rotterdam 4 *Januarij* 1862.

246e Loterij. **5e Klasse.**

De **laatste Prijs** van **f 1000**, met de daaraan toegevoegde **KAPITALE PRIJS** van

f 30,000 op No. 5010,

IS HEDEN GETROKKEN

aan de Kantoren van

Nathans & van Witsen,
C. G. Boonenkamp en
de Ligt & Bolleurs.

Rotterdam 4 *Januarij* 1862.

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE,
CHs. COUCKE,
515, Hoogstraat.

Ligt in Lading
NAAR
BATAVIA,
voor GOEDEREN en PASSAGIERS,
het snelzeilend, gekoperd Nederl. FREGATSCHIP
JAPAN, Kapitein **J. Muller.**
Adres bij P. A. VAN ES & Co.

NAAR
SAMARANG,
(*DIRECT*),
het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd **Barkschip *VIJF VRIENDEN***, Kapit. C. JOHAN.
Adres ten Kantoren van KUYPER, VAN DAM & SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

Te Rotterdam ligt in Lading:
Naar

SOERABAIJA
(DIRECT),
voor Goederen en Passagiers,
het extra snelzeilend gekoperd Nederl. BARKSCHIP
KAAP HOORN,
Kapitein **L. J. Dik,**
hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en groote Luiken tot het Laden van Machineriën.
Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & Co.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LONDEN,
voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsch Schroefstoomschip
Earl of Auckland,
Kapitein WILLIAM W. APPLETON.
vertrekt **Dingsdag Avond 7 Januarij.**
Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

ROTTERDAM & HULL.
Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.
Met de Stoomschepen { ***Swallow,*** .... Kapit. CH. HARDY.
Ocean Queen, „ R. BROUGH.
Het Stoomschip **SWALLOW** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag 8 Januarij.**
De Agenten *SEEUWEN & Co.*

ROTTERDAM en HULL.
STOOMBOOTDIENST
voor Passagiers en Goederen.
Het Engelsch Schroefstoomschip **SEA HORSE,** Kapit. JOHN CROSS, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag den 8 Januarij,** des morgens vroeg.
Adres bij de Agenten *BOUTMY & Co.*

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM, HULL en GOOLE,
Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.
Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.
De Stoomboot **NORFOLK,** Kapt. **Ths. Jewitt,** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL en GOOLE ***iederen Woensdag.***
Ligplaats: **Nieuwehoofd.** Adres HUDIG & PIETERS.

JAARLIJKSCHE GROOTE OPRUIMING
VAN
LAPPEN EN STOFFEN,
WAARBIJ VOORAL EENE PARTIJ
gekleurde Zijden en Barèges Anglais.
HOOGSTRAAT, 9–508. ***J. H. FOL Jr.***

VENNOOTSCHAP NEDERLAND,
gevestigd te AMSTERDAM.
MILITIE-KASSEN.

Onder deze benaming opent de **Vennootschap *Nederland*** eene Nieuwe Reeks **OVERLEVINGSKASSEN,** in den vorm van die, welke reeds onder haar beheer in werking zijn.

Het doel der **MILITIE-KASSEN** is om op eene geleidelijke wijze in de kosten van **Plaatsvervanging** te voorzien, terwijl de bevordering der Vrijwillige Dienstneming daarbij tevens is in het oog gehouden.

De deelneming in de **MILITIE-KASSEN** wordt opengesteld met *Januarij* 1862. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen aan het Kantoor der Vennootschap, Heerengracht, bij de Nieuwe Spiegelstraat, X 456, en bij de Heeren Agenten.

HET GROOT GENEESMIDDEL VOOR ALLEN.
Bekend door de geheele Wereld.

De ZALF en PILLEN van HOLLOWAY,
de herstellers der gezondheid.

Het veranderlijke temperatuur van het klimaat in den winter heeft eenen nadeeligen en verderfelijken invloed op de huid, de spieren, de klieren en de long; daarom heerschen dan zoo sterk de roos, opgezette klieren en rhumatiek. Reeds meer dan vijf en twintig jaren toonen de goede uitkomsten dat de geneesmiddelen van HOLLOWAY een uitmuntend middel tegen dergelijke kwalen zijn. Duizende zieken zijn genezen geworden door het goed inwrijven van de Zalf, die door aanhoudend gebruik door de huid dringt en de regelmatigheid van ieder orgaan herstelt, zoowel ten opzigte der afzondering als van de circulatie der functien. Overal waar de kwaal constitutioneel chronisch of gevaarlijk is, moeten de Pillen ook gebruikt worden, vermits dezelve de inwendige opeenhooping van kwade stoffen beletten.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt worden voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Beijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soorten.
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer J. M. VAN RENESSE, Depôthouder te *'s Gravenhage;* bij den Heer M. CLOOS, in de Vriessche Apotheek, Hang, bij de Zeevischmarkt, n.o 441, te *Rotterdam*, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch;* alsmede in **Holloway's Etablissement,** te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Laine.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
Potjes Zalf . . *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.

*** Door de grootste Doozen of Potjes te nemen doet men zich groot voordeel.

NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje Zalf is een papier gevoegd dat den Patienten aanwijst hoedanig te handelen.

La Preservation Personnelle.

Un Essai Médical Populaire, sur la guérison de la Débilité Nerveuse et Physique, resultant d'habitudes solitaires, ou excès, qui épuisent prématurément les fonctions de la Virilité, détruisent tout espoir de Postérité, et mettent en danger le bonheur du Mariage, empêchent l'accomplissement des engagements qui constituent l'un des plus chers objets de l'Existence; par le *Docteur* LA'MERT. N.o 37, *Bedfort Square à Londres*, membre du Collège de Chirurgiens de l'Angleterre, etc. Consultations chez-lui tous les jours. — Les personnes qui ne pourraient se rendre chez-lui peuvent etre traités avec succès, par correspondance et les remèdes expédies d'une manière secrète et certaine dans toutes les parties du monde.

La Préservation Personnelle, orné de nombreuses gravures et d'exemples, est en vente chez le Libraire H. A. MEIJER, N. Z. Voorburgwal vis à vis le Molsteeg à Amsterdam, et H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat à Rotterdam, au prix de 50 Cts., en envoyant franco un bon sur la poste de 60 Cts. il sera envoyé franco dans tout le Royaume.

Revalenta Arabica.

Eene Jufvrouw te Groningen, die door de **Revalenta** gelukkig van eene Slepende Ziekte genezen, aan de beterhand was, nam, ter besparing zoo zij meende, en daar zij zich vrij wel gevoelde, Linzenmeel, om langzamerhand naar gelang hare krachten zouden aanwinnen, tot de gewone Voeding terug te keeren; zij kreeg echter spoedig door het gebruik van dit Linzenmeel zoo geweldige *obstructies*, dat men voor het ergste beducht zijn moest; gelukkig nam zij dadelijk weder hare toevlugt tot de **Revalenta,** die ook den tweeden keer gezegend op haar gestel werkte en geniet zij nu de beste Gezondheid. De Heer C. RIKKERS, te Groningen, van wien wij dit berigt ontvingen, heeft de vergunning aan belangstellenden haar adres te geven.

De **Revalenta Arabica** is een Meel uit den Wortel eener Uitheemsche Plant, dat eene bijzondere geneeskracht bezit. Het werkt zoo gunstig op de Spijsvertering Organen, dat Maagkwalen, Oprispingen, Spanning, Winderigheid, Onderbuikskwalen, Langdurige Onpasselijkheden, alle Slepende Ziekten, Hoofdpijnen, Ongeregelde Functien, Hartkloppingen, Branderigheid, Huiduitslag, Scheurbuik, Koorts, Klierziekte, Waterzucht, Zwakte, Uitputting, Verlamming, Tering, Duizeling en nog vele andere Kwalen, zeker en spoedig er door genezen worden. Het is een zacht, inwikkelend Voedsel, een voortreffelijk Middel tegen Verouderde Hoest, Aamborstigheid en alle andere Borstlijden: een Gezond en Smakelijk Eten, dat iedereen bevalt en in de meeste gevallen ook dan hulp aanbrengt, als men het alleen als Ontbijt nuttigt, zonder zijn gewonen leefregel te veranderen.

Het is zeer versterkend, verwijdert de bij zwakke Gestellen dikwijls opkomende Vermoeidheid en Lusteloosheid, reinigt en verfrischt het Bloed, geeft een opgeruimd Humeur, geneest en wekt tot Levensgenot.

De prijs der **Revalenta** is: Eene Bussen 87½ Ct., 1 ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3.50, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt *gratis* afgegeven.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door „F. VON WINDHEIM & Co., VERKOOPHUIS," geteekend is.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Rotterdam, J. A. KLINGER & Co.
Bergen-op-Zoom, D. POUWELS.
„ P. F. APPELBOOM.
Brouwershaven, G. ALING.
Delft, Wed. J. T. WAGNER.
Dordrecht, Wed. J. VETH.
Goes, Wed. C. VREEKE.
Gorinchem, H. BODERIJ.
Gouda, A. GOEDRAAD.
„ Wed. A. C. SCHOUTEN.
„ H. P. VAN FRANKENHUIZEN.
's Gravenhage, SACK & Co.
Leyden, L. G. DIRKS, Verkooph., Donkersteeg.
Hellevoetsluis, H. G. VAN STEEDEN.
„ ALEX. BRUCH.
Maassluis, P. POORTMAN.
Middelburg, J. C. KRUISSE.
Oostburg, Wed. P. J. GEELHOED.
Schiedam, M. J. DE LANGE.
Sluis, Gez. JANSEN.
Steenbergen, W. VAN DER KAR.
Vlaardingen, J. LAGERWERFF.
Vlissingen, A. M. KALBFLEISCH.
Willemstad, B. FRIDERICHS.

En in de bekende Depôts in de andere Steden.

Publieke Verkooping
van
ESSCHEN BOOMEN,
te Fijnaart.

A. VAN DE WERK, Notaris te Zevenbergen, zal op Zaturdag den 18 Januarij 1862, des voormiddags om 10 ure, ten Herberge van *P. Punt*, in de **Graan-Societeit**, te Fijnaart, voor den Heer G. PUNT, publiek Verkoopen:

150 Stuks Gave ESSCHEN BOOMEN, dik 40 a 50 Duim over kruis, staande op de Hoeve van den Verkooper, in de Heyningen onder Fijnaart, nabij de Haven van Willemstad.

Gerd. Duuring, A. C. Dalen, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, Leonard L. Jacobson, J. Sinderam, L. J. Plemp van Duiveland, F. W. Eckstein, J. G. van den Abeelen, G. Elink Schuurman, Joseph Jacobson, Leonard J. Plemp van Duiveland, Gerd. Sauerbier, C. M. F. Kolff, Leonard Jacobson Junior en *A. C. Dalen* Junior, zullen op Donderdag de 9 Januarij 1862, des voormiddags ten elf ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, Veilen:

376/4
444/12 } **Kisten CONGO THEE,**

alhier via LONDON aangebragt.

Tabaks-Veiling.

Op den 10 Januarij 1862 zullen te Rotterdam geveild worden:

479 Pakken Paraguay TABAK
meer of min beschadigd.

Nadere onderrigting bij de MAKELAARS in TABAK alhier.

Openbare Verkooping,

ten overstaan van den Notaris *H. SCHUYTEN* te Dordrecht, in het Koffijhuis van **Zahn,** Veiling op Vrijdag 31 Januarij en bij Afslag op Vrijdag 7 Februarij 1862, telkens 's voormiddags te 11 ure, van ruim **10 Bunders** uitmuntende

WEI- en BOUWLANDEN,

onder Strijen en 's Gravendeel, te weten:

N.o 1. Zeven Bunders 27 R. 45 E. **BOUWLAND,** onder Strijen, in den polder Oud-Bonaventura, Kadaster sectie F, ns. 191—196.

Verhuurd aan *P. Barendregt Jz.*, tot het Omblooten der Schoof in 1868, tegen *f* 259 de hoop 's jaars. Grondlasten 1861 *f* 33.6, terwijl er sedert 3 jaren geen omslag geheven.

N.o 2. Twee Bunders 75 R. **WEILAND GRIEND,** onder 's Gravendeel, in den polder de Trekdam, Kadaster sectie C, ns. 336—339.

Verhuurd aan de Wed. *D. Wz. den Hartog*, tot Kersmis 1863, tegen *f* 92 den hoop 's jaars. Grondlasten 1861 *f* 8. Omslag 1861 *f* 12.5%.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris *SCHUYTEN*, te Dordrecht.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *PAATS & NIERSTRASZ*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principaal, zijn van meening op Woensdag de 8 Januarij 1862, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen aan de Gelderschekade aldaar te Veilen en te Verkoopen:

N.o 1. **Drie** zeer gunstig achter elkander gelegen **Stukken LAND,** thans WEILAND, groot 3 Bunders 7 Roeden 27 Ellen, in de gemeente Rotterdam, aan den Beugeldijkschen Weg, voorzijde nabij de Schie, tegenover de Buitenplaats *Walenburg*, tusschen de Schie en den nieuw aangelegden Singel en strekkende van den Beugeldijkschen Weg zuid op over den Molentogt, tot aan de Coolsche Kade, waarop een Uitpad bestaat, belendende ten oosten diverse Eigenaren en ten westen het volgende Perceel op den Kadastralen Perceelsgewijzen Legger voorkomende sectie B, ns. 174, 175, 245, 246 en gedeelte van ns. 243, 3851 en 3852.

Grondbelasting over 1861 ..... *f* 40.76
Polderlasten ..... „ 17.05

N.o 2. **Drie Stukken LAND,** thans mede WEILAND, groot 3 Bunders 2 Roeden 8 Ellen, gelegen ten westen van de vorige Percelen aan den Beugeldijkschen Weg en strekkende van dien Weg zuid op, over den Molentogt, tot aan de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, belendende ten oosten Perceel N.o 1 en ten westen *A. C. de Raaydt c. a.* en de Rotterdamsche Diergaarde, op den Kadastralen Perceelsgewijzen Legger voorkomende sectie B, ns. 179, 244 en gedeelte van ns. 243, 3851 en 3852.

Grondbelasting over 1861 ..... *f* 40.05
Polderlasten ..... „ 16.95
Zijnde de Percelen onverhuurd en dadelijk te aanvaarden.

De Veilings-voorwaarden zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, in den Oppert, wijk 6, n.o 8, te Rotterdam, alwaar alle verdere informatien te bekomen zijn, terwijl de Percelen gedurende 8 dagen vóór de Veiling kunnen worden opgenomen.

Rotterdamsche Schouwburg.
Directie: ***J. Ed. de Vries.***
ZONDAG 5 JANUARIJ 1862:
ABALLINO,
de groote Bandiet,
Romantisch Tooneelspel in 5 Bedrijven.
Aanvang ten **8** *ure precies.*

Rotterdamsche Schouwburg.
Directie: ***J. Ed. de Vries.***
MAANDAG 6 JANUARIJ 1862,
BUITENGEWONE VOORSTELLING,
zonder Abonnement:
NORMA,
groote Opera in 3 Bedrijven van *Bellini.*
Aanvang ten **7½** *ure precies.*

DINGSDAG 7 JANUARIJ 1862:
Derde Voorstelling van
HET LEVEN EENER TOONEELSPEELSTER.
Drama in 7 Tafereelen. — Gevolgd door:
DE MARKETENTSTER,
Ballet-Pantomime, Muziek van *Pugni.*
Aanvang ten **6½** *ure precies.*

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam:	7.25, 11.40, 3.25,	7.45
„ „ alleen n. 's Hage:	9.45, 5.30,	9.55
„ Amst. naar Rotterdam:	8.30, 11.25, 4.30,	7.—
„ 's Hage „ „	8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43,	8, 9.45
Aankomst te Rotterd.:	9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8.45,	10.—

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**

Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.) 6.35, 9.10
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr. tr.), 1, 5.55.
Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr), 5.35 (werkd.), 7.50
Goud. n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr), 6.27 (wkd), 8.30
Aank. te Rott: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15 (exp.tr.), 7.05 (wkd), 9.10

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

van art. 56 in verband tot de voornemens bekelijk de particuliere cultuur bedenkelijk is. De ter zal zijns ondanks gedrongen worden tot den gang tot vrijen arbeid en vrije cultuur, en dat naar sprekers oordeel, de oplossing van het ur-stelsel verhaasten. Hij wenscht dus dat er ook lingen worden gemaakt nopens de particuliere en de verhuring van woeste gronden, en niet bepalingen, maar ook beperkingen, omdat hij oft dat de Minister te meer geneigd is tot bevorring en uitbreiding daarvan, hetgeen hij afleidt uit gebeurde te Cheribon. Het beroep op art. 60 van Regerings-reglement obsteert zijns inziens niet. artikel behelst algemeene bepalingen, geene ciale regelingen.

2°. De amfioen-pacht. Hij vindt het vreemd dat zodanige maatregel genomen wordt zonder de noodige borgen om dien doel te doen treffen. Hij zal de ofde stukken afwachten, maar blijft het toch emd vinden dat de Minister de uitvoering van maatregel geheel heeft overgelaten aan het lijk bestuur. Hij gelooft dat deze geheele zaak t binnen het bereik van zaken die reeds geregeld bij Koninklijk besluit, waarvan art. 24 van het gerings-reglement gewaagt. In al. 2 van dat art. t hij toch: „Bij de toepassing van dit artikel den als door den Koning vastgesteld beschouwd bestaande organisatien der verschillende takken bestuur en de aangenomen gewigtige beginselen regering, ook die het stelsel der belasting beffende, hoezeer niet uitdrukkelijk door den Koning bekrachtigd." Hij leidt daaruit af dat de Koning vooraf had moeten gehoord worden nopens die verandering. Vergist hij zich, dan zal hij gaarne inhtingen aannemen.

3°. Het voornemen der Regering om wijziging in ltuurprocenten te brengen. Hij noemt dit punt een hoeksteenen van het stelsel der cultures en, goedrende dat er slechts een *onderzoek* is ingesteld, opt hij dat er geene wijzigingen zullen plaats hebben na zeer rijp beraad en dat daarbij niet dezelfde gevolgd worde als bij de amfioen-pacht.

De heer *Sassen*, schoon behoorende tot een stand de maatschappij die vreemd is aan koloniale aangenheden, en dus geene koloniale specialiteit, t zich toch verpligt zijne stem te motiveren. Hij ft alles in deze zaak nagegaan; al wat er geschreven voor en tegen (schoon hij daarin vaak eene beurenswaardige levendigheid moest opmerken), maar dat alles heeft hij zich eene overtuiging gevestigd hierop neerkomt: dat hij volkomen vertrouwen eft in de woorden des Ministers van Kolonien en diens daden en verrigtingen. En nu meent hij het zijn nut kan hebben hier verklaringen af te en, om den Minister te sterken in zijne voornemens. e spreker is overtuigd, dat Indië in een abnorlen toestand verkeert, waarin de beginselen van heid en gelijkheid niet kunnen worden toegepast, dat daar een krachtig en eenhoofdig bestuur onbaar is; maar hij moet zich tevens aansluiten aan danige oppositie, die gerigt is tegen misbruiken, oorregting en gunstbetoon, tegen het stelsel van asten in de uitgifte van cultuur-contracten. Hij t zich aan diegenen die zijn voor ontwikkeling en betering in het bestaande, in tegenstelling met het oudstelsel. De Vertegenwoordiging is niet alleen delijk verpligt de ontwikkeling en den vooruitgang Indië te bevorderen, maar de *wet* gebiedt het. bovendien doet hij uitkomen, dat reeds in *mei* jl. groote punten besproken zijn door de heeren van ijckevorsel en van Nispen van Pannerden; hij schaart zich geheel aan hunne zijde. Toen toch zijn het cultuur-, het comptabiliteit- en het consignatie-stelsel den breede besproken. Toen is er reeds gezegd dat bij de beoordeeling van dat alles op den voorgrond moet staan het *Regerings-reglement*. De heer van Nispen heeft toen reeds gezegd: zijn de bepalingen goed en uitvoerbaar, dan *moeten* zij uitgevoerd worden; zijn zij niet goed, tracht ze dan te wijzigen, maar legt het Reglement niet ter zijde, dat is een voorbijgaan van de wet. Nu wordt die wet in verschillenden zin uitgelegd, maar hij is het eens met den Minister, dat met het oog op het Reg.-reglement de keuze niet moeijelijk kan zijn. Sommigen verlangen ontwikkeling, zonder te raken aan de grondslagen van het bestaande stelsel; dat kan niet zijn, want het karakter van dat stelsel is dwang. Aan den anderen kant wenscht men slooping van het stelsel der cultures: dat is schending der wet. Nu blijft nog over de verwisseling van verpligten arbeid in vrijen arbeid. Ik, zegt spreker, hel over tot die oplossing in vrijen arbeid, opdat het Gouvernement de voordeelen blijve trekken, en dat is niet te verwachten als het cultuurstelsel wordt opgelost in particuliere teelt. Dit laatste strijdt ook z. i. met het Regerings-reglement. Ook de Minister stelt als voorwaarden voorzigtige *voorbereiding*, zonder overhaasting of schokken, door de opwekking van het besef der voordeelen in vrijen arbeid gelegen, dus eene geleidelijke en trapsgewijze ontwikkeling.

En die toestand bestaat reeds voor een gedeelte zoowel bij de cultures als bij de fabrikage.

Hij vereenigt zich dus volkomen met de uitlegging des Ministers, namelijk dat de ontwikkeling moet strekken om de bevolking te brengen tot het besef der voordeelen van den arbeid, opdat de voordeelen die het Gouvernement nu uit den verpligten arbeid trekt eenmaal uit den vrijen arbeid zullen genomen worden. Dat is de *conditio sine qua non*, en daarom is hij voor de rigting des Ministers betreffende de uitvoering van art. 56 van het Regerings-reglement. Spreker meent dat men niet uit het oog moet verliezen dat art. 56 niet vordert de instandhouding van het op hoog gezag ingevoerde cultuurstelsel, maar alleen dat de *cultures* zullen worden in stand gehouden. En waarom wordt in dat artikel niet van stelsel gesproken? Omdat men meende dat bij het bestaande stelsel de dwangarbeid niet *per se* behoefde te blijven bestaan, maar dat eene oplossing in vrijen arbeid moest worden voorbereid. Hij begrijpt dus niet waarom de rigting des Ministers zijne bezorgdheid zou moeten gaande maken. Zij die van den Min. de handhaving van het stelsel verlangen, verliezen art. 73 der Grondwet uit het oog, dat gebiedt dat in de eerste plaats iedere Minister verpligt is die wet uit te voeren. Hij noemt dus het verwijt onverdiend, wanneer men den Minister toevoegt: Gij hadt niet over het cultuurstelsel moeten spreken; gij hadt geen twistappel moeten opwerpen. In welken moeijelijken toestand is toch de Minister niet geplaatst? Gisteren werd er gezegd: de Minister zegt wel wat hij *niet* doen wil, maar hij zegt niet wat hij wèl doen zal; en heden zegt men: de Minister zegt wèl wat hij doen wil, en dat noemt men onvoorzigtig. Maar nu zegt spreker: als de Minister zijne portefeuille met eerlijke bedoeling heeft aanvaard, dan moet hij art. 73 der Grondwet opvolgen en zien wat art. 56 voorschrijft, en als hij daaromtrent niet gesproken had, dan had hij eene bestaande wet laten slapen. De wet is daar, en die moet uitgevoerd worden. De Minister moet zich verklaren, en dan kan men niet zeggen dat *hij* een twistappel heeft opgeworpen, neen, die twistappel ligt in de wet zelve.

Nu een enkel woord omtrent de comptabiliteitswet. Met genoegen heeft hij de toezegging van den Minister vernomen, dat die wet zal worden aangeboden. Hij wenscht dat de Minister het tijdstip der indiening zal verhaasten, niet alleen omdat het Regerings-reglement die wet vordert, maar ook omdat de Minister alsdan de gelegenheid zal hebben om door daden te toonen dat hij werkelijk alleen het waarachtig belang des Lands en der Kolonien op het oog heeft, iets waarvan spreker overtuigd is. Wat de Indische begrooting betreft, hij meent dat men, door nu te twisten of die al dan niet bij de wet moet worden vastgesteld, de discussien over de comptabiliteitswet zou vooruitloopen. Maar de bedenkingen des Ministers tegen de vaststelling der Indische begrooting bij de wet, hebben bij hem zeer zwaar gewogen. Hij is verheugd dat de begrooting, zoo als die door het uitvoerend gezag is vastgesteld, ter inzage der leden is gelegd en ook in het vervolg gelegd zal worden.

Wat het consignatie-stelsel betreft, is spreker het eens met hen die beweren dat de markt van tropische producten hier niet moet vervallen. Maar ligt dat dan in het stelsel der Regering? Zal de markt hier verdwijnen door den verkoop van eene zekere hoeveelheid producten op Java? Hij gelooft dit niet en wijst er op dat reeds in 1831 de verkoop van een gedeelte der producten in Indië door den graaf van den Bosch in het belang van Java zelfs met nadruk is aanbevolen. Maar als men spreekt van het consignatie-stelsel, dan vergeet men wat in 1853 gebeurd is. Toen heeft de Regering zich bij de wet, waarbij de overeenkomst met de Handel-Maatschappij is goedgekeurd, de bevoegdheid voorbehouden om *na* 1 januarij 1860 *al* de producten zonder onderscheid in Indië te verkoopen. Spr. begrijpt nu niet dat toen daartegen geen bezwaar is ontstaan; maar hij begrijpt nog minder de levendigheid die thans wordt opgewekt tegen de verklaring van den Minister. Toen bij de wet van 1853 bepaald werd dat de Regering de bevoegdheid had *al* de producten in Indië te verkoopen, bestond er geen ongerustheid; maar nu de Minister verklaart dat hij den verkoop aldaar wil beperken ontstaat er ongerustheid. De uiterste grens door den Minister gesteld is de dekking van het Indisch administratief te kort. Maar wil de Min. die grens in elk opzigt bereiken? Neen, want hij heeft bepaald, gezegd dat hij die grens niet wil bereiken, en heeft er zelfs de voorwaarde bijgesteld dat die verkoop moet zijn voordeelig voor de schatkist en voor de kolonien. Hij vraagt dus of de vrees voor de rigting des Ministers niet is hersenschimmig?

Wat de afschaffing der cultuur-procenten betreft, als het waar is dat de heffing dier procenten alleen ten doel heeft de pligtsbetrachting der Indische ambtenaren op te wekken, en dat daardoor de bevolking gedrukt wordt, dan noemt hij de heffing dier procenten een onzedelijk en onregtvaardig middel. Wil de Regering nu de ambtenaren door inkorting hunner inkomsten ontmoedigen? Neen, de Min. wil alleen opheffen wat onzedelijk en onregtvaardig is. Maar bovendien, is de Min. niet verpligt zoo iets te doen na voorafgaand overleg met den Gouverneur-Generaal? Ja, want de regeling dier cultuurprocenten is begrepen in de alinea's 1—5 van art. 56. Wat is omtrent deze zaak gebeurd onder het bestuur van den heer Rochussen? Toen reeds is voor de controleurs een maximum van die cultuur-procenten bepaald. En wat ziet men nu gebeuren? Er wordt reeds bezwaar gemaakt vóór de Min. nog maar alleen in overleg is getreden, terwijl men geen bezwaar heeft gevonden in den maatregel van den heer Rochussen. Gisteren zijn hier die cultuurprocenten vergeleken met het perceptie-loon van de ontvangers hier te Lande. De spreker acht die vergelijking ongelukkig gekozen, want de ontvangers hier hebben niet de magt de inkomsten van den Staat te vermeerderen of te verminderen; zij zorgen alleen voor de rigtige ontvangst van hetgeen op hunne kohieren voorkomt. Maar ware de vergelijking juist, dan zou hij nooit de wet op de middelen goedkeuren, want dan zou hij het stelsel hier nog veel onzedelijker en onregtvaardiger achten dan in Indië.

Hij komt thans tot de opium. Is dit werkelijk een vergif, niet alleen schadelijk voor den persoon die het gebruikt, maar ook voor zijn geslacht, dan is het billijk dat er middelen beproefd worden om het kwaad tegen te gaan. Nu betwijfelt men de doelmatigheid van den voorgenomen maatregel, doch het betreft hier alleen maar eene proefneming, en dit is allerprijzenswaardigst. Het doel is den smokkelhandel tegen te gaan, en dit wordt grootendeels bereikt door de belasting niet te hoog te stellen. En mogt de uitkomst bewijzen dat de proef mislukt, welnu, dan zal het niet schadelijk zijn om de proef te doen ophouden. Nu heeft hij hen die het stelsel van dwang willen handhaven hooren zeggen dat men eerst andere voorbereidende maatregelen had moeten nemen, genootschappen oprigten, om door hunnen zedelijken invloed het gebruik te weren; men wees op dergelijke genootschappen hier te Lande, waarmede men waarschijnlijk bedoeld heeft het matigheids- en het afschaffingsgenootschap. Maar wat kan dit in Indië baten? Hij heeft toch uit denzelfden mond hooren beweren dat de Indische bevolking nog in een staat van blindheid verkeert; dat zij niet door eigen oogen ziet. Welnu, wil men dan die genootschappen invoeren, begin dan eerst met de beschaving in te voeren, opdat de bevolking uit eigen oogen kunne zien. Maar wil men het stelsel van dwang handhaven, dan verwacht spr. geen goede vruchten van die genootschappen. Spreker zegt dat hij misschien eene beschuldiging te verwachten heeft, namelijk dat hij zich over het algemeen bepaald tot het leveren van eenige beschouwingen die men reeds in mei heeft gehoord. Spreker verdedigt dat hij een blik heeft teruggeworpen op de beraadslagingen over de begrooting van Kolonien voor 1861. Maar waarom heeft hij dit gedaan? Omdat hij wenschte te wijzen op de stemmingen in de beide Kamers over die begrooting. Men was toen onder den indruk van hetgeen de Minister wilde, en de begrooting werd aangenomen door de Tweede Kamer met 64 stemmen tegen één en door deze Kamer met algemeene stemmen. Van waar nu die heftige tegenstand in dezen oogenblik? Spr. heeft daarvoor geen grond kunnen vinden; hij heeft geen verandering kunnen bespeuren in de hoofddenkbeelden des Ministers van Kolonien. De Min. heeft bewezen dat hij getrouw is gebleven aan eenmaal gedane beloften, want hij heeft thans op de begrooting voor kolonien uitgaven gebragt, die hier te Lande voor de Oost worden gedaan. Spr. wil gaarne hulde brengen aan het betoog dat met een gevoel van overtuiging is geleverd door de heeren Schimmelpenninck en Hartsen. Hij erkent dat hunne beschouwingen van groot gewigt zijn, en dat de gevolgen waarop zij gewezen hebben een allerongelukkigsten invloed op de geldmiddelen van Nederland zouden uitoefenen. Maar die beide geachte sprekers zijn uitgegaan van een punt dat niet aanwezig is: Hij wil toegeven dat, als de cultures werden gesloopt en vernietigd, als die zouden overgaan in particuliere handen, en als het consignatie-stelsel werd opgeheven, dat dan de fatale slag aan de welvaart van Nederland zou zijn toegebragt. Spr. neemt dus de door die sprekers gestelde gevolgen aan, maar er is hier geen questie van slooping der cultures, noch van opheffing van het consignatie-stelsel. Ging spreker van dat punt uit, dan zou hij tegen de begrooting moeten stemmen, maar hij heeft dit niet kunnen ontdekken. Hier is alleen de vraag naar eene trouwe uitvoering der bestaande wet, en de Min. heeft verklaard die wet met de meest mogelijke getrouwheid te zullen uitvoeren. Spr. heeft niet de eer den Min. te kennen, maar zijne houding bij de voortdurende aanvallen (niet in deze Kamer), die hij heeft moeten ondervinden, heeft spr. overtuigd dat de meening omtrent de goede hoedanigheden die men den Min. toekent, gegrond is. Hij is overtuigd dat de Min. aan vastheid van karakter, openhartigheid, eerlijkheid en goede trouw paart. Spr. zou meenen zich schuldig te maken aan eene *protestatio de actui contraria*, zoo hij geen vertrouwen schonk aan de handelingen van dezen Min. Hij wil dus door zijne stem aan deze begrooting te geven, ook zijne goedkeuring schenken aan de daden van dien Minister.

De heer *Schimmelpenninck van der Oije* wenscht nu te voldoen aan de uitnoodiging, gisteren door den heer van Swinderen gedaan tot mededeeling van de toen niet voorgedragen punten, en leest daarop eene uitgebreide verhandeling voor nopens hetgeen hij beoogt, namelijk: 1°, het geluk en het welvaren der inlanders, hier hoofdzakelijk de Javanen; — 2°, de toeneming van den bloei en welstand der Kolonien; — 3°, het meest mogelijk schragen van de schatkist.

Het uitgangspunt en de inhoud van het betoog waren steeds, dat met vrijen arbeid en vrije industrie die oogmerken niet te bereiken zijn en dat dus het bestaande stelsel, hoewel met verbetering, moet worden behouden. Het vierde punt heeft spreker ter besparing van tijd niet ontwikkeld. Het betrof zijn oogmerk om 4°, (aan de drie eerste punten ondergeschikt, en dus niet als hoofdzaak) de belangen van koophandel en fabriekwezen te bevorderen.

Na de schorsing vraagt de heer *Sassen* het woord voor een persoonlijk feit. De heer Schimmelpenninck van der Oije had namelijk de uitdrukking gebezigd dat spreker een pleidooi heeft gehouden. Ik heb, zegt spreker, uit overtuiging gesproken. Of dat een pleidooi was beslisse de Vergadering. Ik wil nu geene benaming uit de justitiële praktijk nemen, anders zoude ik kunnen zeggen dat de gisteren gehouden rede van den heer Schimmelpenninck was eene acte van beschuldiging.

(*Zie het vervolg in het bij dit N°. behoorend Bijvoegsel.*

***Weerkundige Waarnemingen op 4 Januarij 1862.* — 8 uur v. m.**

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool	† 13. 3	N.W.	—	+ 2. 2	bewolkt.	slecht water.
Groningen	— 2. 4	N.W.	1	+ 2. 1	—	—
Helder	+ 0. 3	N.N.W.	18	+ 4. 6	—	—
Yarmouth	—	—	—	—	—	—
Vlissingen	+ 1. 3	N.N.O.	11	+ 4. 2	—	—
Maastricht	747. 5	W.N.W.	3	+ 2. 0	—	—
Portsmouth	+ 11. 8	N.	—	+ 4. 4	schoon.	—
Plymouth	+ 12. 6	N.	goede bries.	+ 7. 8	schoon, dampig.	slecht water.
Havre	+ 5. 5	N.O.	0	+ 5. 1	betrokken.	gewoon.
Parijs	+ 3. 8	N.W.	15	+ 3. 2	betrokken. — ijzel.	—
Brest	+ 9. 5	N.N.W.	5	+ 6. 2	betrokken.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland V 3. 7 G; generaal idem H 15. 7 G.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (N.N.W.) 4 jan. Niets gepasseerd.

Hellevoet (N.) *Aangek.* 4 jan. *Killarney* (st.), Goole
Vertrokken.
Aurora (st.), Londen
Lord Raglan (st.), Newc.
Therese (st.), Grangem.
Zeilklaar.
Adolphine, Kruse, Engeland
Thetis, de Zeeuw Baggus, Bergen

Brielle (N.) *Vertr.* 4 jan. *Cologne* (st), Londen
Fairy Queen (s), Hartlep.
Hawk (st.), Hull
Ocean Queen (st.), d.°

Maassluis (N.) 4 jan. Niets gepasseerd.

—o—

Ascencion *Aangek.* 28 nov. *Hercules*, Detering, Batavia n. Amst.

Buenos-Ayres *Aang.* 14 nov. *Geert Herwig*, Pik, Hamburg
17 *Cornelia*, Oltmans, Cadix
Janna Adriana, Franken, Amsterdam
21 *St. Catharina*, Valom, Rotterdam
(vertr. 22 n. Rosario)
In lading.
25 *Joan*, Klijn, Antwerpen
Elisabeth Johanna, Lakerooy, d.°
v. Arteveldе, Harms, d.°
Adèle, de Vries, d.°

Monte-Video *Vertr.* 23 nov. *Eduard*, Brakke, Brazilië

Rio-Grande *Uitgekl.* 30 nov. *de Zwaan*, Riedijk, het Kanaal
Vertrokken.
21 *Dankbaarheid*, Kooi, Liverpool

Rio-Janeiro *Aangek.* 30 nov. *van Oldenbarneveld*, Torley Duwel, Cardiff
Uitgeklaard.
6 dec. *Catharina Hermanna*, Visser, het Kanaal

Bahia *Aangekomen* 9 dec. *Aluda*, Dallinga, Londen
10 *Speculant*, Nyland, Rott. en Fernambuck
Vertrokken.
1 *Johanna*, Meedendorp, Gibraltar

Fernambuck *Aang.* 4 dec. *Elisabeth Helena*, Coerkamp, Londen (bevracht n. het Kanaal via Paraïba)

Suriname *Vertr.* 4 dec. *Mercurius*, v. d. Veer, Amsterdam
(en niet aangekomen, zoo als in ons vorig N.° gemeld is)

Baltimore *In lading* 17 dec. *Industrie*, Amst.

Odessa *Vertrokken* 20 dec. *Peace*, Sharp, Holland

Venetië *Vertrokken* 29 dec. *Jantina Kobina*, de Jonge, Londen

Malta *Aangekomen* 24 dec. *Euphrosyne* (st.), Sulina
(vertrok n. Amsterdam)

Napels *Aangekomen* 2 jan. *Rhône* (st.), Wilkens, Rotterdam

Gibraltar *Aangek.* 26 dec. *Corneliszoon*, Timmer, Galatz n. Amsterdam

Cadix *Vertrokken* 27 dec. *Janna Lukkiena*, Bontekoe, San Lucar
Wilhelmina Henriette, de Boer, Monte-Video

St. Sebastiaan *Aang.* 13 dec. *Alida*, Oorburg, Newcastle
14 *Dolphijn*, Holman, Antw.
Uitgeklaard.
27 *Irene*, Santander

Bordeaux *Vertr.* 1 jan. *Catharina*, Hazewinkel, Rotterdam

Queenstown *Vertr.* 31 dec. *Ellen*, Reay, (v. Rangoon) Schiedam

Gloucester *Aangek.* 1 jan. *Harriet*, Christopher, Rotterdam

Bristol *Gepasseerd* 2 jan. *Henderika*, de Jonge, Groningen n. Gloucester
Bij **Penzance** *Aangek.* 31 dec. *Jantje Holscher*, Joosten, Bordeaux n. Amsterdam

Charlestown (Cornw.) *Vertrokken.* 2 jan. *Ann Elizabeth*, Toms, Dordrecht

Londen *Uitgeklaard* 2 jan. *Geerdina*, Stuit.
Sunderl. en St. Sebast.
Noord-Nederland, Zomerdijk, avontuur

Stockton *Vertrokken* 2 jan. *Notaris v. Boekeren*, Boon, Shields
Catharina Cornelia, Astuling, d.°

Hartlepool *Vertr.* 2 jan. *Admiral Jervis*, Beeston, Rotterdam

Shields *Aangekomen* 2 jan. *Zeemeeuw*, v. d. Meer, Hamburg

Newcastle *In lading* 31 dec. *Harmonie*, Both, Konstantinopel
Amstel, van Duyn, d.°

Glasgow *Aangekomen* 2 jan. *Augusta*, Westerberg, Amsterdam

Gothenburg *Uitgekl.* 30 dec. *Wilhelmina*, Kolkman, (v. Libau) Schiedam

Fredrikshavn *Binn.* 30 dec. *Medea* (st.), Koningsbergen (vertrok n. Amst.)

Laurvig *Aangekomen* 12 dec. *Valhalla*, Roed, Holland

Känsoe *Binneng.* 29 dec. *Marie Jeannette*, Sloot, Stettin n. Hull

Wargoe *Binneng.* 29 dec. *Johanna Wilhelmina*, Faber, Riga n. de Maas
Amica Manu, Peper, Dantzig n. Dublin

Aalborg *Vertrokken* 26 dec. W. Lienau, Amst.
30 J. Veen, Londen

Elseneur *Aangek.* 2 jan. *Hendrika Catharina*, Mooi, Libau naar Antwerpen

—o—

Bremerhaven 1 jan. De schepen *Sieka*, kapit. Venema, van Stettin naar Antwerpen. *Alberdina*, Lever, van Nykiöbing naar Schiedam, *Alida Ikea*, Pieper, van Stralsund n. Rotterdam, *Johanna*, Jacobs, naar Rotterdam, en *Anna*, Hoekstra, n. Leer, beiden van het Eider-Kanaal, zijn alhier binnengeloopen.

— Den 1 jan. waren alhier in de haven liggende de Nederl. schepen *Antje*, kapit. Leeuw; *Annechina*, de Jonge; *Elisabeth*, Bos; *Hermanus Hesselaar*, Mellema; *Zwaantina Thelina*, de Boer Sap; *Tweelingen*, de Boer, en *Vrouw Antje*, Drent; in de Geeste de Ned. kof *Ettina*, kapit. Willinga.

Scilly 1 jan. Het Spaansch schip *Nuevo Serafin*, van Swansea naar Bordeaux, is in zinkenden staat door de bemanning verlaten.

Liverpool 2 jan. Het Eng. schip *Maria*, van hier naar Paramaribo, op Burbo Bank gestrand (bevorens gemeld), zal weg zijn.

St. Jago 2 dec. De Bremer bark *Hermann Roing*, kapit. Weydemann, den 20 november van hier naar Gibara vertrokken, is den 26 dito te Kaap Maisi verongelukt, doch de bemanning gered.

Fernambuck 12 dec. De *Hermes* (st.), van hier naar Macahe bestemd, heeft op eene klip gestooten en is gezonken. Ongeveer 60 der passagiers zijn gered, doch 470 omgekomen.

Bahia 14 dec. Het schip *Forest King*, van Coquimbo met kopererts naar Queenstown, is den 30 nov. in zee gezonken, doch de bemanning gered.

Macelo 11 dec. De Ned. brik *Orion*, kapit. Huges, met tabak, suiker enz. van Bahia naar het Kanaal, is op het rif bij de rivier San Francisco gestrand. Ligters zijn tot adsistentie derwaarts gezonden, en de lading zal denkelijk weinig beschadigd geborgen worden. Volgens rapport heeft het schip, schoon op eene gevaarlijke plaats zittende, niet veel geleden.

Rio-Janeiro 9 dec. De Eng. ijzeren brik *Centaur*, ca. 4000 z. koffij aan boord hebbende, bevracht naar de Kaap de Goede Hoop, is plotseling zwaar lek geworden, en de luiken gesloten zijnde, is het dek door de zwelling der koffij gebarsten.

—o—

Gepraaid:
16 nov., op 16° 20′ ZB. en 34° 20′ WL., *Hebe*, Kiehl, v. Rotterdam n. Melbourne.

—o—

3 januarij. De wind te **Falmouth** en **Deal** N. N. W.

—o—

Amsterdam *Vertr.* 4 jan. *Alexander v. Humboldt* (st.), Mehrinh, Stettin

Nieuwe Diep *Zeilkl.* 3 jan. *Trijntje Fenna*, Abbink, Batavia
Stad Enschedé, Retgers, d.°
Elisabeth, Zeven, New-York

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 5 jan.: 1ste getijde 6 ure 37 min.; 2de get. 7 ure 1 min.; — 6 jan.: 1ste get. 7 ure 9 min.; 2de get. 7 ure 33 min.

Arnhem. Waterhoogte 3 jan. 0.96 el.

Keulen. Rijnhoogte 3 jan. 4 v. 9 d. Rijnl. (gev. 3 d.) Weinig drijfijs.

—o—

In het afgeloopen jaar zijn voor **Dordrecht** *ingeklaard* de volgende schepen, als: 45 met zout, 60 met steenkolen, 9 met steenkolen, steenen en aarde, 6 met steenkolen, steenen, ijzer en soda-asch, 31 met ijzer, 6 met vuursteenen en aarde, 35 met porseleinaarde en porseleinsteen, 2 met soda-asch, 1 met rijst, 3 met zaad, 32 met stukgoederen, 5 met afval van steenkolenteer, 1 met ruwe hardsteen, allen van Groot-Brittanje; 12 met hout, 1 met hennep, 4 met pek, teer en matten, van Rusland; 44 met hout, 8 met stokvisch en levertraan, van Noorwegen; 2 met teer, 2 met ijzer, 2 met hout, van Zweden; 9 met zaad, 1 met boekweit, van Denemarken; 5 met boekweit en erwten, 1 met stukgoederen, van Hamburg; 1 met stukgoederen, van Bremen; 2 met raapzaad, van Mecklenburg; 2 met hout, 1 met erwten, 4 met zaad, 1 met tarwe, van Pruissen; 3 met zout, van Portugal; 7 met zwavel, 1 met zwavel en puimsteen, 2 met zwavel en stukgoederen, van Sicilië; 1 met marmer, van Sardinië; 2 met salpeter en borax, van Zuid-Amerika; 5 met suiker, koffij, tin en bindrotting, 1 met koffij, bindrotting en koperen duiten, van Java; 1 met ballast, van buitenom, uit eene Nederlandsche haven. Totaal **361** ingekomen schepen, zijnde 31 meer dan in 1860. Bedragende een gezamenlijken inhoud van 62,793 tonnen, zijnde 5364 tonneninhoud meer dan in 1860.

Uitgeklaard: 190 met ballast, 12 met koopen, 6 met beenderen en knoken, 5 met lijnzaad, 1 met schors, 8 met bruinsteen, 1 met ijzer, 1 met hooi, 1 met hooi en steenen, 1 met koeken, 21 met hout, 32 met stukgoederen en vee, allen naar Groot-Brittanje; 3 met ballast, naar Rusland; 4 met ballast, 1 met hoepen, 1 met stukgoederen, naar Noorwegen; 1 met ballast, naar Denemarken; 1 met marmer, 1 met stukgoederen, naar Hamburg; 1 met hoepen, 1 met ongemalen tuffsteen, naar Bremen; 2 met ballast, 7 met spoorstaven, 5 met ijzer, 1 met pijpaarde, 1 met tras en granen, naar Pruissen; 2 met ongemalen tuffsteen, 1 met tras, naar Frankrijk; 1 met suiker, naar Spanje; 1 met spoorstaven, naar Sardinië; 1 met ballast, naar Noord-Amerika; 1 met steenen, 1 met ijzeren gaspijpen, naar Java. Totaal **349** uitgeklaarde schepen, zijnde 34 meer dan in 1860.

In **1861** zijn te **Schiedam** uit zee aangekomen 576 schepen, waaronder 8 van Java.

Correspondentie.

Naar aanleiding van eenige, ons in den laatsten tijd gemaakte opmerkingen, herinneren wij nogmaals, zij het ten overvloede, dat in onze Courant onder de rubriek *Ingezonden Stukken* ook zoodanige opstellen worden opgenomen, wier inhoud onze eigen meening niet uitdrukt en waarvoor wij ons in geenen deele aansprakelijk stellen.

DE REDACTIE.

LANDVERHUIZING.

In het afgeloopen jaar zijn over Antwerpen vertrokken 2123 landverhuizers, waarvan 745 naar New-York, 718 naar Rio-Janeiro, 519 naar Rio-Grande, 76 naar Buenos-Ayres en 65 naar Monte-Video.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 4 Januarij.

OVERLEDEN: M. Hendriks, jd., 30 j. — J. W. Vink, d., 1 m. — A. Poortman, wed. P. C. Vooys, 74 j. — P. J. Verheyk, d., 11 m. — R. J. Leding, z., 8 m. — H. van der Leun, z., 7 m. — C. M. Borman, d., 1 j. — H. T. J. van den Berg, z., 1 m. — A. J. van Dooren, vrouw van A. van der Elburg, 39 j. — M. Loos, d., 2 m. — J. D. Bake, vrouw van P. J. van der Palm, 31 j. — J. C. F. van Verney, z., 1 j.

BEVALLEN: R. Betger, geb. van der Weelen, d. — J. M. Agthoven, geb. Burchardt, z. — C. Hammer, geb. Kampers, d. — A. M. J. Maré, geb. Wildemans, z. — J. H. T. Kroes, geb. van der Valk, d. — D. Viverooy, geb. Verloove, z. — C. G. Turing, geb. Davidson, z. — M. C. van Schaardenburgh, geb. Snijders, d. — C. M. Wuyster, geb. Dumolijn, d.

ONDERTROUWD: J. G. Bossy, jm., 36 j., met M. G. Soudijn, jd., 31 j. — E. L. Jacobson, jm., 26 j., met C. Jacobson, jd., 20 j. — G. A. Pot, jm., 24 j., met T. Andriessen, jd., 26 j. — C. Fijten, wedr., 53 j., met M. W. E. Neijens, wed. H. W. Bundervoet, 40 j. — S. van Schie, jm., 25 j., met E. M. Trarbach, jd., 28 j. — J. Dorpmans, wedr., 43 j., met M. P. G. Beening, wed. J. D. Niesen, 39 j. — M. Brandenburg, jm., 35 j., met P. Haarof, jd., 26 j. — N. J. Heymans, jm., 26 j., met C. Croonenberg, jd., 38 j. — H. König, wedr., 50 j., met T. C. van Bueren, jd., 30 j.

OPGAVEN
BIJ DEN
BURGERLIJKEN STAND TE ROTTERDAM,
gedurende het jaar 1861.

OVERLEDENEN:

MAANDEN.	*Mannen.*	*Vrouwen.*	*Kinderen.*	TOTAAL.
Januarij	78	95	141	314
Februarij	44	80	164	288
Maart	52	72	194	318
April	72	55	148	275
Mei	51	61	141	253
Junij	59	54	176	289
Julij	58	42	146	246
Augustus	51	50	124	225
September	43	58	150	251
October	57	55	161	273
November	47	51	158	256
December	56	63	186	305
Totaal	668	736	1889	3293

Ouderdom der Overledenen:

Beneden het jaar				1090
Van 1	tot 5	jaren		661
" 5	" 10	"		95
" 10	" 16	"		43
" 16	" 20	"		44
" 20	" 25	"		78
" 25	" 30	"		78
" 30	" 35	"		96
" 35	" 40	"		94
" 40	" 45	"		95
" 45	" 50	"		92
" 50	" 56	"		123
" 56	" 59	"		64
" 59	" 65	"		148
" 65	" 69	"		98
" 69	" 75	"		170
" 75	" 81	"		123
" 81	" 85	"		53
" 85	" 90	"		38
" 90	" 95	"		8
" 95	" 100	"		2
		Te zamen		3293

In dezen staat zijn niet begrepen 230 als levenloos aangegeven kinderen.

Sterfte naar den Burgerlijken Staat.

Ongehuwd	mannelijk	1168
	vrouwelijk	1098
gehuwd	mannelijk	361
	vrouwelijk	281
	weduwenaars	124
	weduwen	261
	Te zamen	3293

GEBORENEN:

Zonen	2108
Dochters	2139
Totaal	4247

Waaronder 48 tweeling- en 1 drielinggeboorten.

Geboren	4247
Overleden	3293

dus 954 meer geboren dan overleden.

GEHUWDEN:

De huwelijken ten bedrage van 894 paren waren verdeeld als volgt:

tusschen jongmans en jonge dochters	697	paren.
" jongmans en weduwen	54	"
" weduwenaars en jonge dochters	102	"
" weduwenaars en weduwen	41	"

ECHTSCHEIDINGEN:

In het afgeloopen jaar hebben 16 echtscheidingen plaats gehad.

Het getal der **Overledenen** is geweest:

In den jare 1859	3765.
" " " 1860	3193.
" " " 1861	3293.

Geborenen:

In den jare 1859	4241.
" " " 1860	3915.
" " " 1861	4247.

Gehuwden:

In den jare 1859	862	paren.
" " " 1860	936	paren.
" " " 1861	894	paren.

Bij den Burgerlijken Stand te Kralingen zijn in December 1861 aangegeven: 14 geboren, 12 overleden en gehuwd 4 paren. En in het geheele jaar 1861 geboren 102 van 't mannelijk en 93 van 't vrouwelijk geslacht, te zamen 195 kinderen, waaronder 4 paren tweelingen. Gehuwd 32 paren; geene echtscheidingen. Overleden 74 van 't mannelijk en 70 van 't vrouwelijk geslacht, te zamen 144 personen, zijnde onder dit getal begrepen 7 levenloos aangegeven.

246ste Staats-Loterij.

5*de Klasse*, 16*de Lijst*.

Trekking op 4 Januarij.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 1000 en Premie *f* 30000 N.° 5010
N.° 3906 Niet maar Premie *f* 3000

Prijs van *f* 1000: N.° 2350 5319
" " - 400: " 12312
" " - 100: " 2546 4780 15702

Prijzen van *f* 70:

967 5964 9030 11490 13911 15006 15940 17773
3609 6870 10202 11868 13989 15043 16731 19082
4407 7168 10568 12725 14147 15182 17080 19370
4815 7199 10740 13251 14200

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, het snelzeilend, gekoperd Nederl. Fregatschip Japan, kapit. J. Muller. Adres bij P. A. van Es en Co.
BELFAST, het Nederl. Kofschip Wiea Gezina, kapit. J. R. Bossinga. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.
BOSTON, het snelzeilend Nederl. gekoperd Schoonerschip Sirene, kapit. J. P. Schroot. Adres bij Wambersie & Zoon.
DUBLIN, het Nederl. Schoonerschip Annechiena, kapit. H. H. Smit; sluit bepaald 15 Januarij aanstaande. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.
GIBRALTAR en MALTA, het Ned. Hoekerschip Kleinkinderen, kapit. G. de Jong. Adres bij Seeuwen & Co.
GUERNSEY en JERSEY, Eng. Schoener Admiral Windham, kapit. Chs. Allcock. Adres bij Hudig & Pieters.
HAMBURG, het Nederl. Kofschip Weldaad, kapit. J. S. Pik. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.
JERSEY en GUERNSEY, Eng. Schoener Seabird, kapit. C. Nuttall. Adres bij Hudig & Pieters.
LISSABON, het Nederlandsch schip Wilhelmina, kapit. A. Koster. Adres bij Seeuwen & Co.
NEW-YORK, het Nederl. Brikschip Minerva, kapit. G. T. van Ommeren. Adres bij Wambersie & Zoon.
NEW-YORK, het snelzeilend Amer. Clipper Schoonerschip S. R. Allen, kapitein O. Baker Jr.; vertrekt spoedig. Adres bij Wambersie & Zoon.
SAMARANG (direct), het extra snelzeilend Nederlandsch Barkschip Vijf Vrienden, Kapit. C. Johan. Adres ten Kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

Vlaardingen.

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip de Maas, kapit. W. Post. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.
GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Hoekerschip Koophandel en Zeevaart, kapit. H. den Breems. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Amsterdam.

SOERABAIJA, (direct), het Nederl. Barkschip Ottolina, kapit. A. Eeleman. Adres ten Kantoren van de Coningh & Co., te Amsterdam, en Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen, te Rotterdam.

Beursberigten.

ROTTERDAM 4 Januarij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld 2½	pCt.	63 7/16	63½	
"	dito dito 3	"	76		
"	Oblig. H.-Spoor 4	"	89⅛	89¼	89¼
"	Ned. Stb.-M.	"	106		
Spanje	Oblig., 3 nu 2	"	41⅝	41 11/16	41⅝
Portugal	Obl. 1856/7/9. 3	"	44 7/16		
Rusland	Obl. Amst. 4½	"	89⅝		
"	Spoorw. Aand. 5	"	189½	190	189¾
Polen	Aand. fl. 500.	*f*	162½		
Oostenr.	Obl. in Metal. 2½	"	23 9/16	23⅝	23⅝
"	dito dito 5	"	44 9/16	44⅜	44 5/16
"	dito Nationale 5	"	54¼	54½	54 5/16
"	Ad. fl. 250 1854	*f*	188½		
"	Priorit. Loten.	*f*	101½		
Venez.	Obligatien 1½	"	11 7/16		
Grenada	Uitgestelde 1	"	5⅜	5 13/32	5 13/32
Mexico	Obligatien 3	"	27¾		
Illinois	Obl. 7	"	82¾		

Bij matigen handel leverde de beurs voor de meeste fondsen geen groot prijsverschil op. Portugal, Mexico en 1 pc. Grenada waren iets vaster in koers.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Portugal, Obligatien te Londen 1856/59, 3 pc., 44 7/16. Oostenrijk, Metalliek, Oude, 5 pc., 44⅜, 44 7/16; dito Nationale, 5 pc., 54⅜. Grenada, Obligatien, 4½ pc., 14 13/16. Mexico, Oblig., 3 pc., 27⅝, 27 11/16, 27⅝.

AMSTERDAM 4 Januarij.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld 2½	pCt.	63 9/16	63⅞	63⅞
"	dito dito 3	"	76	76⅛	76⅛
"	dito dito 4	"	98¾	99	99
"	Amort. Synd. 3½	"	90⅞		
"	Hand. Maats.		136¼	136⅞	136⅞
"	O.-I. Leening 4	"	97		
"	Holl. Spw. 4	"	89		
"	Rijn dito 4½	"	105		
"	M. van Weld. 4	"			
België	Cert. *Rothsch.* 2½	"	53⅞		
Frankrijk	Certificaten 4½	"			
Spanje	Buitenlands. 2	"	41⅝		
"	dito 3	"	50½	50⅝	
"	Binnenlands. 3	"	47⅜		
"	Amort. Schuld		16½	16⅝	16⅝
"	Bew. v. Coup.				
Portugal	Obligatien 3	pCt.	45¼	45 7/16	45⅜
"	dito 1856/59. 3	"	44 5/16	44 7/16	44 7/16
"	dito Uitgest.				
Rusland	Ob. *Hope en C.* 5	"	102	102⅛	102⅛
"	dito 1828/29. 5	"	101¼		
"	Cert. 1831/33 5	"			
"	d.° 1840 4	"			
"	d.° *Stieglitz*. 4	"	71⅜		
"	d.° d.° Nieuwe 5	"	79¾		
"	d.° d.° 1855 N. 5	"	91 11/16		
"	d.° te Lond. 4½	"			
"	d.° v. Assign. 6	"			
"	Inschr. dito 6	"			
Polen	Aand. 1835	*f*	161½		
"	Oblig. 4	pCt.			
Pruissen	Oblig. 4½	"			
"	dito 1859. 5	"	104⅞	105	
Oostenr.	Ob. *Goll en C.* 5	"	54½		
"	d.° dito 4	"			
"	d.° Met. Oude 5	"	44⅜	44½	44⅜
"	d.° N. te Ams. 5	"	69⅛	69¼	69¼
"	d.° Nat. Met. 5	"	54 7/16	54 9/16	54 7/16
"	d.° Metalliek. 2½	"	23 11/16		
"	W. Ad. fl 250 4	"	188½		
Brazilië	1843, £ 100 5	"	98¾		
Equador	£ 100 1	"			
Venez.	Obligatien 3	"	21¾	21⅞	
"	Uitgestelde 1½	"	11¼		
Grenada	Obligatien 4½	"	14⅝	14¾	14¾
"	Uitgestelde 1	"	5 5/16	5⅜	
Mexico	Obligatien 3	"	27½	27⅝	27½
Illinois	7	"	82¾	82⅞	

Handelm., 4½ pc., a cont., 136½. Rijnspw., 2de Leen., 4½ pc., 99¾; Aand. (Shares) 187¾, 188. Rusland, Cert. Adm. te Hamb., 5 pc., 78½; dito Cert. te Lond., 1859, 3 pc., 58, 58⅛, 58⅛; dito bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 89¼, 89½, 89¼; dito Spoorw.-Actien, 5 pc., 189¼, 189¾, 189¼. Weener Bank-Actien, 3 pc., *f* 619, *f* 620. Brazilie 1852, 1858, 1860, 4½ pc., 88¼. Grenada, 2 pc., 19¾, 19 13/16. Galvest., Stellen, 8 pc., 20½. Louisiana, 5 pc., 81¼. Griekenl., 1825, 5 pc., 7½, 7 9/16, 7½.

Beleening 4, Prolongatie 3½ a 4, Disconto 4 pc.

Bij vrij levendigen handel waren Holl. fondsen wederom zeer gewild; in vreemde was de markt insgelijks willig gestemd, op de voortdurende rijzing der Eng. fondsen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63⅞. Spanje, 2 pc., 41⅝; dito binnenl., 3 pc., 47⅜. Oostenr. Metall., 5 pc., 44 7/16; dito Nation. 5 pc., 54⅜ a 7/16.

LONDEN 3 Januarij.

3 pc. Cons. cont.	92	a	92¼	3 pc. Peru	82	a 83
id. id. op tijd	92	-	92⅜	4½ pc. id. Urib.	92	- 94
5 pc. Oostenrijk	60	-	65	id. te New-York	86	- 90
dito 1859	60	-	65	3 pc. Portugal	46½	- —
4½ pc. België	95	-	97	5 pc. Rusland	96	- 98
5 pc. Braz 1824	97	-	99	4½ pc. idem	90	- 91
id. 1839/59	97	-	99	3 pc. idem	58½	- 59½
id. 4½ pc. 1852	88	-	90	3 pc. Spanje	50	- 51
idem 1858	88	-	90	2 pc. idem	41	- 41½
6 pc. Buen.-Ayr.	88	-	90	idem Amort.	16	- 17
6 pc. Chili	99	-	101	id. Cert. Coup.	6⅛	- 6⅜
3 pc. idem	69	-	71	5 pc. Sardinië	77	- 78
5 pc. Denemark.	—	-	—	6 pc. Turkije	79	- 80
3 pc. idem	82	-	84	idem Nieuwe	69	- 70
2½ pc. Holland.	62	-	63	4 pc. idem	102	- 103
4 pc. idem	99	-	101	3 pc. Venezuela	21	- 22
Equador	15	-	15½	idem Uitgest.	10½	- 11⅛
id. Land-warr.	—	-	—	Wissel Amst. krt.	11.16	a 16⅛
2 pc. Grenada	19	-	21	idem 3 m.	11.19	a 19¼
id. Uitgestelde	4⅜	-	5½	idem Rott. 3 m.	11.19	a 19¼
3 pc. Mexico	27¾	-	28¼	idem Parijs kort.	25.25	a 30
4½ pc. Peru	97	-	99	idem 3 m.	25.55	a 60

Binnen- en buitenlandsche fondsen verkeerden in eene vaste stemming.

PARIJS 3 Januarij.

Frankrijk 3 pc. a cont. 67.50, 67.55; dito op ultimo 67.75, 67.70; dito 4½ pc. a cont. 95.40; dito op ultimo —; Bank-Actien 2930. Crediet Mobilier 730, 728.75; Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 397.50, 403.75. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. 41⅝; dito buitenl. 3 pc. Oude —; dito Nieuwe 49; dito binnenl. 3 pc. 47⅜; dito Passive —. Oostenrijk 5 pc. —.

De prijzen bleven genoegzaam onveranderd met weinig handel.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 4 Jan.	2 maanden.	Kort.
Londen	11.73¾	11.82½
dito 3/m.	11.70	—
Parijs	55 11/16	—
dito 3/m.	55⅜	56¼
Bordeaux	55 7/16	56
Hamburg	35⅛	35 5/16
dito 3/m.	35	—
Petersb.	158	—
Livorno	45⅞	—
Genua	45⅞	—
Napels	77¾	—
Antwerp.		1 v
Berlijn		175.
6 weken.		Kort.
Frankfort	100	—
Augsburg	99⅝	—
Weenen	80	—
Triest	79⅝	—

Disconto 4 en 4½ pc.

AMSTERDAM 4 Jan.	2 maanden.		zigt.	
Londen	11.72½	g	11.80	g
Parijs	55 11/16	g	56⅛	g
Bordeaux	55⅜	g	—	g
dito ½/m.	55⅝	g	—	g
Hamburg	35 1/16	g	35 5/16	g
Genua	46	g	—	g
Livorno	46	g	—	g
Napels	78	g	—	g
3 maanden.			zigt.	
Madrid	237	g	—	g
Cadix	238	g	—	g
Sevilië	233	g	—	g
Bilbao	234	g	—	g
Lissabon	41	g	—	g
Porto	40⅜	g	—	g
Petersb.	159½	g	—	g
6 weken.			zigt.	
Weenen	81½	g	—	g
Augsburg	99⅜	g	—	g
Frankfort	99⅜	g	—	g
Rotterdam	⅛.			

Handelsberigten.

ROTTERDAM 4 Januarij.

(*Overzigt der Week*).

Koffij. In den loop der week is er over 't geheel in 't artikel weinig omgegaan; de houders zijn echter met het disponibele wel zoo ferm en weinig wordt er aangeboden; de consumptie begint meer en meer te vragen, zoodat men spoedig prijsverhooging te wachten heeft.

Thee. De laatste aangevoerde 376/4 en 444/8 k. Congo van Londen, zijn in veiling tegen 9 dezer aangeslagen, zijnde van middelbare kwaliteit. De omgang in 't artikel was beperkt door den geringen disponibelen voorraad; voor goede soorten blijft steeds vraag voor de consumptie.

Suiker. Ruwe en Geraffin. De markt had deze week een iets vaster aanzien, zonder dat het voor alsnog tot belangrijke zaken kwam. Alleen werden verkocht 1080 matten Java, ex Alcor, gemeen donker bruin en extra slap, tot geheimen prijs.

Rijst. Afdoeningen hebben niet plaats gehad en de prijzen van gepelde soorten bleven als vorige week met weinig handel.

Specerijen nominaal op vorige prijzen.

Tabak. Gedurende deze week werden slechts 20 v. Maryland uit de eerste hand afgedaan. In veiling zijn aangeslagen tegen 15 dezer 350/m. Manilla Sigaren super. 2a Habanos 1861; 150/m. dito dito 2a Cortados 1861; 100/m. dito dito 2a dito 1860, en 8/m. dito Regalia 1a Habanos, en tegen 24 dezer 797 p. Java SOEKOWONO, 524 p. dito SVDP, 510 p. dito FVDP, 83 p dito VDZ, 867 p. dito TANL, 576 p. dito MK, 412 p. dito MGB, 1831 p. dito BLITAR, 354 p. dito BANTENG VB er onder en 400 cer. Yara (meerendeels beschadigd).

Katoen. De betere berigten op de hoofdmarkten deden ook hier meerder kooplust ontstaan en werden tot hoogere prijzen 1200 a 1500 b., meest O.-Ind., afgedaan.

Metalen. Banca Tin tot stijgende prijzen; van *f* 72, *f* 72½ en *f* 73 werden ca. 2500 bl. afgedaan. Andere Metalen onveranderd.

Van *Huiden* werden afgedaan 645 Oost-Indische per Johanna, 92 dito per Hendrik Ido Ambacht en 1041 dito per Karel August.

Vetwaren met weinig handel. Van Tarente Olijfolie zijn alleen 10½ kilo afgedaan tot geheimen prijs.

Huiden. Heden zijn nog verkocht 854 en 2500 stuks O.-Ind., aangevoerd per Alcor, tot fiksche prijzen.

Granen. Verkocht: Rogge, per 2250 kil. (125, 126 ℔) Koningsb. *f* 275.

SCHIEDAM 4 Januarij.

Granen. Gerst. In veiling meerder of minder besch. Coursche verkocht van *f* 185 tot *f* 162 cont. per last, wegende 100/104 ℔ Pool.

Moutwijn, per Ned. Vat zonder fust *f* 12.50.
Jenever, " " " " " - 18.—.
Amst. Proef " " " " " - 19.25.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel *f* 2.30.

AMSTERDAM 4 Januarij.

Metalen. Tin. Van Banka zijn heden 600 bl. gedaan a *f* 73.

Koolzaad. Op 9 v. Olie in Sept. a £ 71 gedaan.

LONDEN 3 Januarij.

Suiker vast, Havana n.° 9 op levering 23/6; nieuwe Mauritius, middl. a goed klein crystall blond 42/ a 45/; middl. a goed klein blond greinig 39/ a 42/; middl. a mooi 32/ a 36/6. Geraffin. flaauw en zelfs iets lager, ord. Lompen 48/6 a 49/. Melassen. Surin. 15/. — *Koffij.* Plant. Ceylon vast, mooi ord. bleek a middl. grijsachtig blaauw 75/ a 77/6; goed ord. Native Ceylon 68/ a 68/6; Rio 53/ a 59/. — *Cacao.* Grenada 1/ lager, middl. en good 63/ a 64/. — *Thee* met veel vraag, voor groene good Sound Shipping Congo 12 a 13 d. — *Rijst.* Bengal 3 a 6 d. lager, laag rossig Cargo 9/ a 10/6; laag middl. klein a goed wit 11/6 a 13/; Java 24/. — *Katoen* ⅛ a ¼ d. hooger. — *Metalen.* Schotsch Gietijzer stil, 49/ a 49/3. Tin. Straits 118/. — *Harst.* Amerik. bruine 13/ a 15/. — *Olien.* Lijn- stil 33/9; Raap- vast; Cocos- prijshoudend, Ceylon 49/, Cochin 50/; Palm- flaauw 43/; Terpentijn 67/ a 68/. — *Talk* stil, loco tot Maart 50/ a 50/6; Maart 51/ a 52/.

Graanmarkt. De aanvoeren der week waren niet groot. Eng. en buitenl. Tarwe bedongen vorige prijzen; Meel was stil en bijna onveranderd; Gerst vast in prijs; ook Erwten en Boonen; van Haver werden kleine partijtjes tot onveranderde prijzen afgedaan; Zaden op vorige prijs gehouden. De aanvoer van 30 ult. tot 2 dezer bedroeg Tarwe 8240 q., Gerst 4310 q., Haver 4450 q., Meel 1140 zakken.

LIVERPOOL 2 Januarij.

Suiker zeer op prijs gehouden en dien ten gevolge geringen omzet, gekl. Manilla 22/ a 22/5. — *Sago* 16/6. — Bombay *Lijnzaad* 64/.

ANTWERPEN 3 Jannarij.

Koffij stil. — *Granen* onveranderd vast. — *Oliezaad* Berdiansk Lijnzaad *f* 15½ a *f* 15⅝. — *Huiden* met goede vraag tot vaste prijzen, omzet der week 7900 stuks. *Suiker* en *Katoen* vast. — Stads *Talk* *f* 28½.

HAMBURG 3 Januarij.

Koffij. Afgedaan in loco 10,000 b. ord. Brazil tot a 5¼ en reell ord. met 5¾ a 5⅞ sch. — *Zink.* 1000 per Voorjaar met 11 m. 8 sch. betaald. — *Raapolie* Mei 26.10 a 26.8, per October 26.2. — *Katoen* gevraagd en hooger gehouden. — *Salpeter.* O. I. en C. flaauw, doch zonder verandering in prijzen. — *Huiden* iets meer geanimeerd, doch zonder belangrijke omzetten. — *Terpentijnolie* vast op 40 a 41 m. gehouden. *Granen* stil.

NEW-YORK 18 December.

Katoen. Verkoopen der laatste 3 dagen 2500 b.; markt is zeer onregelmatig. Men noteert:

	Upland.	Florida.	Mobile.	N. O. &
middling	38	38¼	38¼	38½
middl. fair	39	39¼	39½	40

Asschen stil, Pot- $ 5.56¼ a 5.62½; Paarl- $ 5.50. *Quercitron* te Philadelphia n.° 1 $ 25.50 en hooger. *Koffij.* Brazil en Java 1 c. hooger; Rio 17 a 20 c. *Verwhout* stil, St. Dom. Camp. $ 18½ a 19. — vast en 5 c. hooger, State superf. brand $ 5.40 a 5.50. *Granen.* Tarwe 1 c. hooger, Chicago voorjaar $ 1.29; roode Winter Western $ 1.38 a 1.42. — *Hop* 17 a 23 c. — *Terpentijn* vast $ 1.40 a 1.50. — *Hars* Bruine $ 5.87½; Strained n.° 2 $ 6.37½ a 6.62½; n. $ 6.87½ a 8. — *Reuzel* 8 a 9 c. — *Rijst* vast, Caro $ 6.75 a 7.50. — *Peper* 13 a 13½ c. — *Suiker* vast. *Talk* met goede vraag voor export. — *Tabak* vast d stil, Kentucky 9 a 15 c.; Seedleaf 7½ a 14 c. gedaan. *Vrachten* naar Antwerpen Meel 3/3 a 3/4; Reuzel ½ c. *Wissel* op Londen 109½ a 111 %; Parijs fr. 5.10 a 5.1 Amsterdam 41½ a 42.

NEW-YORK 21 December.

Katoen zeer onregelmatig en prijzen nomin. De voorr bedraagt slechts 8000 b. — Men noteert middl. Up 36½ a 37 c. — *Asschen.* Pot- met goede vraag $ 5.56¼ a 6. *Koffij* vast en prijzen deze week vrij algemeen 1 c. hoog Rio 17½ a 20 c., Java 25 c. — *Meel* 5 a 25 c. la State good brand $ 5.35 a 5.40. — *Granen.* Tarwe la vooral late soorten; Chicago voorj. $ 1.22 a 1.26, ro Western $ 1.36 a 1.39. Gerst iets lager, State 72 a 7 Rogge meer aangeboden 83 a 84½ c. Haver iets la Mais belangrijk lager, Miard 63 a 64½ c. — *Melassen* meerder vraag tot vaste prijzen, Cuba Muscovado 2 28 c., Porto Rico 39 a 40 c., Barbados 35 c. — *Terpen* hooger, slotprijs $ 1.37½ a 1.40. — *Harst.* Bruine $ 5.50. — *Provisien* met goede vraag, voor Spek o mess. $ 12.25 a 12.50; nieuwe $ 12.50 a 12.62½; W tern prime mess $ 13 a 13.50; City dito $ 13.50 a Vleesch insgelijks met goede vraag, Plain Western $ 11.50 a 12; extra dito $ 13.50 a 14; prima mess $ a 21. — *Rijst.* Java 5¾ a 6½ c.; Carolina 7⅛ a 7¾ c. *Suiker* met goede vraag tot vaste prijzen, bruin Hav 7½ a 7¾ c.; New-Orleans 8⅞ a 9 c. — *Tabak* stil, K tucky 8 a 17 c.; Mason County 9 a 14 c.; Seedleaf 7½ 14 c. — *Vrachten* naar Liverpool Granen 8½ a 9½ Meel 2/6 a 2/9; Katoen ⅛ d.; Harst 3/; naar Lon Granen 9 a 10 d.; Meel 3/ a 3/6; Harst en Terpen 5/ a 6/.

BALTIMORE 17 December.

Tabak. Sedert ons laatste berigt zijn de prijzen onv anderd; de inspectie der week bedroeg 343 v. Maryl en 137 v. Ohio. Van Maryland hadden wij weder ee toevoer van den nieuwen oogst, waarvan kwaliteit en kl goed voldeed; Somborn blijft gevraagd van 4 a 12 Ohio en Kentucky met geringen aanvoer, de voorraad de eerste hand bedraagt slechts 3 a 400 v. Ohio en 150 Kentucky en Mason County. — *Vrachten* naar Amsterd 35/. — *Wissel* beter, Amsterdam 40⅜ a 41 c.

BAHIA 12 December.

INVOER-ARTIKELEN. Stearine *Kaarsen* onveranderd. *Kaas* tot goede prijzen te plaatsen, 145 k. bedongen $ 3. *Rijst* 2 $ 200 a 3 $ 200.

UITVOER-ARTIKELEN. *Suiker.* Niettegenstaande ongunstige berigten uit Europa, de hooge Vrachten Wisselkoers hebben onze prijzen slechts weinig verlag ondergaan, en dit nog wel alleen de mindere soort daar de betere vorige prijzen blijven bedingen. Men b taalde voor nieuw Muscovados voor 't Kanaal 2 $ 000 2 $ 100; iets betere voor Frankrijk 2 $ 150 a 2 $ 300 2 $ 600 a 2 $ 800 voor witte. — *Katoen* 11 $ 000 10 $ 500. — *Koffij* stil, Nazareth 5 $ 100 a 5 $ 200. *Wol.* Caravellas 6 $ 000 a 6 $ 800 voor ongew., en 7 $ 0 a 7 $ 600 voor gewass. — *Cacao* 4 $ 900. — *Huide* Gez. 170 r.; gedr. 210 r. — *Tabak* in bladen lager, pat en superior 7 $ 200; prima 6 $ 200; secunda 5 $ 300. *Vrachten* hoog, Kanaal voor Suiker 72/6. — *Wissel* h ger, Londen 26½.

RIO-JANEIRO 9 December.

Koffij. Sedert ons laatste berigt ging er weinig o de verkoopen bedragen slechts 22,720 balen, waarv 17,520 balen voor het Kanaal en het noorden van Europ De laatste berigten van de Europesche hoofdmarkt oefenden geen invloed uit op den stand van het artik hier ter plaatse. Er worden geene orders meer uit Vereenigde Staten ontvangen, terwijl die voor Euro niet tot de tegenwoordige noteringen zijn uit te voere zoodat houders hunne vraagprijzen zullen moeten verlage De aanvoer heeft iets toegenomen, de voorraad bedra thans 220,000 balen, terwijl de kwaliteit der laatste aa voeren merkelijk beter is dan de vorige. Ofschoon houde zeer genegen verkoopers zijn, blijft de notering onve anderd; superior 7000 a 7200 rs., good first 6600 a 6800 r regulars 6300 a 6400 rs., ord. 6000 a 6200 rs. — *Huide* Zware 300 a 320 r., ligte 280 a 300 r. Voorra 14,000 stuks. — *Suiker* flaauw; Campas wit 2 $ 900 3 $ 300, bruin 2 $ 200 a 2 $ 600, Pernam n.° 3 3 $ 3 a 3 $ 800. — *Paardenhaar* 10 $ 500 a 11 $ 000.

INVOER-ARTIKELEN. *Rijst* vrij vast; Java 21 mc *Boter.* Iersche 580 a 600 r., Fransche 520 a 700 r. Holl. *Kaas* $ 1.300 a $ 1.500 per stuk. — *Jenever* damejeannes $ 4.650 a $ 4.700. — *Vrachten.* Kan om orders en Middellandsche Zee 50/ a 60/. — *Wissel* Engeland 25⅞ a 26.

RIO-GRANDE 30 November.

Gez. *Huiden.* Voor Ossen- werd r. 160 a 165 betaald hetwelk gelijk staat aan r. 135 voor Koe-; gedr. r. 260 a 265; zware zijn schaarsch, men noteert dezelve r. 320 a 320. — *Talk* 5 $ 500. — *Wol.* Gew. 8 $ 500. — *Vrachten* hooger. — *Wissel* op Londen 24¼ a 24½; Parijs r. 393.

BUENOS-AYRES 26 November.

Sedert ons laatste berigt van 13 dezer hebben belang rijke politieke gebeurtenissen plaats gegrepen, namelijk de opstand in de provincie Cordova ten gunste van o Gouvernement en de overwinning onzer troepen. Alvoren deze tijdingen bekend waren, ging er in Invoer-Artikele nog al iets om, later echter door de vrees dat de vijande lijkheden van langen duur zullen zijn was de stemming flaauwer.

UITVOER-ARTIKELEN met meerdere vraag voor ged *Huiden*, vooral voor de Vereenigde Staten; koopers voo Duitschland waren niet zoo willig gestemd, prijzen zij echter zeer vast, voor Duitschland en Nederland werde

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

ZONDAG en MAANDAG

den 5 en 6 Januarij 1862, N°. 5.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Zaturday 4 Januarij.

(*Vervolg.*)

De *Minister van Kolonien* zegt dat niemand hier te Lande zich het gewigt van het politiek oogenblik ontveinst. Alles wordt beheerscht door, alles is ondergeschikt aan het koloniaal vraagstuk, en de spanning is ten toppunt gestegen. Hoe die spanning is ontstaan, hoe zij in proportie is toegenomen, zegt de Minister, zal ik in het midden laten. Gisteren hebben wij reeds gehoord welk eene plaats daarin de overdrijving bekleedt. en ik zal dan ook niet meer over die agitatie spreken. Doch dat men het doet voorkomen alsof ik de oorzaak ware van die onrust door een ontijdig blootleggen mijner bedoelingen omtrent koloniale vraagpunten, daarover moet ik mijne bevreemding te kennen geven. Niets toch was gemakkelijker dan het geheim te bewaren, maar ik stel mij voor dat bij eene openbare behandeling van 's Lands zaken ieder geheim eene uitzondering moet zijn. Men moet weten wat men aan mij hebbe. De Vergadering en de Natie hebben regt daarop, en aan den anderen kant heb ik het regt dat men mijne verklaringen niet splitsen, niet het eene deel aannemen en het andere verwerpen mag. Is de vrees voor overijling reeds onbillijk op zich zelve. zoo doet mij leed dat er nog zekere vrees is overgebleven, en daarom wil ik nogmaals trachten duidelijk mijne meening over verschillende onderwerpen te doen kennen. Ik zal dit niet doen om mijn proces te winnen, maar om eene regtvaardige zaak te verdedigen. Op den voorgrond betuig ik mijnen dank voor den welwillenden toon dien ik zelfs bij mijne bestrijders heb mogen ondervinden.

De Minister komt nu tot de punten:

1°, het programma van 23 april. Aangaande de opmerking van den heer Schimmelpenninck, dat het was *behoudend*, en van den heer Hartsen dat het is ter zijde gesteld, zegt de Minister dat daarop wel af te dingen valt, dit is reeds in de andere Kamer aangetoond door een lid dat niet tot de liberale koloniale oppositie behoort, want in dat programma daar was toch als leiddraad aangewezen de ontwikkeling van en het geven van een uitweg aan de sluimerende krachten der particuliere nijverheid. Voorts mag dat programma niet afgescheiden worden van de Mem. van Beantw. in mei jl., die er het uitvloeisel van is, iets wat door den heer van Zuylen zelf in de Tweede Kamer erkend is, waarbij ook gezegd werd dat het programma vervat was in algemeene bewoordingen.

De Minister moet hier een oogenblik stil staan bij de ministeriële crisis. De heer Schimmelpenninck deed het voorkomen alsof ik, zegt de Min., daarover nog niets gesproken had. Ik refereer mij aan hetgeen door den Minister van Finantien en mij in de Tweede Kamer nopens dat punt gezegd is, en wijs nu alleen op de feiten, namelijk: de oppositie van den heer van Zuylen tegen mij. Ik heb die onderworpen aan onze ambtgenooten en de *eenparige* beslissing was dat zij niet gegrond was, het beroep op den Koning, en het daarop gevolgd ontslag van den heer van Zuylen.

2°, *het cultuurstelsel.* Het is mij niet mogelijk geweest den heer Schimmelpenninck van der Oije heden te volgen en bepaal mij dus tot zijne rede van gisteren. Die spr. heeft gezegd dat de Natie tevreden is met het koloniaal stelsel zoo als het was; maar die tevredenheid moet toch op te maken zijn uit de stemmingen der Vertegenwoordiging, en dan wijs ik er op dat de Vertegenwoordiging in mei reeds heeft goedgekeurd mijn stelsel; dat dit in de Tweede Kamer ook nog onlangs het geval is geweest. Maar dan zou daaruit moeten volgen dat de Natie wèl maar de heer Schimmelpenninck niet tevreden is met mijn stelsel. In het doorgaand antwoord op dien spreker, betreffende het cultuur-stelsel, zegt de Min. dat de heer Schimmelpenninck van der Oije alles wil onveranderd laten, zelfs waar de wet een overgang gebiedt. Het Regerings-reglement bestaat nu eenmaal; hier is geen questie de jure constituendo, of wat men zou doen als art. 56 niet bestond. In het Regerings-reglement is geen enkel argument voor het beweren van dien spr., want art. 56 gebiedt ontwikkeling en vooruitgang. — Die spr. zeide dat hij zich liever hield aan de politiek van de heeren Rochussen en Baud.

De Minister moet opmerken dat er tusschen die beiden een groot verschil bestond. Hij herinnert hoe de heer Baud, bij de zaak van den klapper-contractant Zollinger, verklaarde dat het strijdig zou zijn met het Regerings-reglement wanneer er één contract werd uitgegeven dat niet op vrijen arbeid was gegrond. En wat hebben wij nu gezien bij de regeling der suikercultuur? Juist het tegendeel. Er is dus groot verschil tusschen het standpunt van de heeren Rochussen en Baud en de rede van den heer Schimmelpenninck van der Oije was dus tegen den laatstgenoemde gerigt, en wat nu de heer Rochussen betreft, in zijne in 1860 gehouden rede komen zinsneden voor, waaruit blijkt dat zijne beschouwingen omtrent het cultuurstelsel niet zoo ver uiteen loopend zijn met die van den tegenwoordigen Minister. De Minister leest passages voor uit de rede van 14 december, tot strekking hebbende dat de cultuur-arbeid meer en meer zonder dwang vrijwillig worde gepresteerd; dus eene geleidelijke oplossing; en dat wil de Minister ook. — Maar al zegt men nu dat die oplossing in vrijwillige overeenkomsten onmogelijk is, dan moet men toch beginnen met den weg te betreden dien art. 56 aangeeft. En gesteld dat dit niet kan, wat verliest men dan, heb ik in de andere Kamer gevraagd. Dat het mogelijk is, blijkt uit het rapport der commissie voor de suikercultuur en uit de aanschrijving van den heer Duymaer van Twist evenzeer; beiden zijn het eens dat de bevolking langzamerhand tot vrijwilligen arbeid kan komen. En als men nu zegt dat ik al. 6 te veel op den voorgrond stel, dan moet men goed begrijpen waarom ik al. 6 ter sprake heb gebragt, zegt de Minister. Ik heb gezegd dat, als de gedwongen arbeid moet worden opgelost in *particulieren teelt*, men *dan* reeds dadelijk met al. 6 moet beginnen; maar dat bestrijd *ik* juist, terwijl mijne bestrijders zeggen dat die oplossing het einddoel moet zijn. — Men zegt ook dat ik niet de compensatie voor het verlies van het Gouvernement heb aangetoond. — In mijn stelsel is dat niet noodig, want ik wil de cultuur niet oplossen in particuliere teelt; ik wil dezelfde voordeelen voor het Gouvernement behouden, uit vrijen arbeid. — Er is ook gezegd al. 1—5 van art. 56 zijn behoudend. — Dit is waar, maar in welken zin? In mijn stelsel is dit wel het geval maar in het stelsel der oplossing van het cultuurstelsel in particuliere teelt is dat art. niet behoudend, want dan moet de rigting daarheen zijn. Die spr. wilde Ceram voor de particuliere teelt hebben aangewezen. Maar art. 56 ziet op Java en niet op Ceram. Op die wijze kan de toepassing van art. 56 niet geëludeerd worden. Er is ook gezegd dat al. 6 van art. 56 eene *nadere* wet vordert. — Die uitlegging komt den Min. onbegrijpelijk voor. De wet zou dus eene tegenstrijdige bepaling inhouden: gij zult komen in dezen toestand, en als gij er zijt, dan moet er eene nieuwe wet komen. De Minister kan niet genoeg herhalen dat hij voorzigtig en zoo weinig mogelijk afbrekend wil te werk gaan. De heer van Beeck Vollenhoven zeide teregt dat zij die alles willen omverwerpen meer redenen tot bedachtheid wekken, dan zij die behouden willen. — Men heeft ook gemeend dat ik gezegd zou hebben: als de proef niet lukt, dan kan men daarop terugkomen. Ik heb, zegt de Min., reeds in de andere Kamer die meening bestreden en in de Memorie van Beantwoording evenzeer. Ik wensch geene proef te nemen. Met eene geleidelijke opvolging van alinea's 1—5 komt men van zelf tot alinea 6. Eene proefneming is niet in mijne bedoeling gelegen. — Men heeft gezegd: leid den Javaan eerst op tot beschaving en Christendom en onthef hem dan van den dwang. — Hoe prijzenswaardig die opvattting ook zij, art. 56 geeft dien weg niet aan. De Min. wil, wat dat artikel ook wil, trapsgewijze ontwikkeling. Die spreker wilde zelfs verder gaan, want hij zegt opleiding tot zelfstandigheid, maar ik verlang nog niet de emancipatie van den Javaan; daartoe moet nog zeer veel tijd verloopen, en ik ben dus op dat punt nog meer behoudend dan de heer Schimmelpenninck van der Oije. — Een ander spreker, de heer Hartsen, zeide: gij zegt ons niet wat gij wél wilt doen. — Maar wanneer is het ooit gebeurd dat men op koloniaal terrein alle details bloot kan leggen van het koloniaal stelsel? Dat is bij zulk eene omvangrijke zaak onmogelijk. — Die spreker heeft ook gevraagd welke maatregelen zullen genomen worden tot uitvoering van art. 56. — Het aanhoudend toezigt van den Gouverneur-Generaal tot uitvoering van al. 1—5. Daarin wordt bepaald:

„1.° dat die cultures niet in den weg staan de teelt van genoegzame voedingsmiddelen.

„2°, dat, voor zoo ver die cultures plaats hebben op gronden door de inlandsche bevolking voor eigen gebruik ontgonnen, de beschikking over die gronden geschiede met billijkheid en met eerbiediging van bestaande regten en gebruiken;

„3°, dat bij de verdeeling van den arbeid dezelfde regelen worden in acht genomen;

„4°, dat belooning der betrokken inlanders, met vermijding van schadelijke verdrijving, zoodanig zij, dat de gouvernements-cultures hun bij gelijken arbeid ten minste gelijke voordeelen opleveren als de vrije teelt;

„5°, dat, zooveel doenlijk, opgeheven worden de bezwaren, die, na een opzettelijk onderzoek, mogten bevonden worden ten aanzien van die culturen te bestaan." — Dat alles ligt op den weg van het opperbestuur, terwijl betreffende al. 4 door den gouverneur-generaal niet kan worden beslist zonder tusschenkomst van het opperbestuur, omdat dit *uitgaven* betreft. — Het punt in al. 5 betreft ook de cultuurprocenten en daarom heeft de Min. het Indisch bestuur geraadpleegd wat daaromtrent te doen zij.

Men heeft gezegd dat overeenkomsten met de bevolking onmogelijk zijn. De Minister wijst op Bezoekie, waar een groot gedeelte der producten vrijwillig wordt geteeld, en daarom roept hij ook nader in zijne meening dat, eer men tot den eind-toestand bij al. 6 bedoeld geraken kan, de bevolking reeds tot vrijwilligheid moet gekomen zijn, bijgevolg is de gang der uitvoering van art. 56 geleidelijk. Den heer Cremers moet hij antwoorden dat cultuurdiensten en heerendiensten twee afzonderlijke zaken zijn en bij verschillende artikelen zijn geregeld. En waar nu de heer Hartsen zegt dat hij de particuliere teelt niet wil tegenwerken, mits de gouvernements-cultuur er niet door ondermijnd worde, dan moet de Minister zeggen: dan zijn wij het geheel eens; dat is juist mijn stelsel, en eerstdaags zal aan het licht worden gebragt wat ten aanzien der particuliere industrie zal geschieden. Er is ook gevraagd welke de denkbeelden des Min. zijn aangaande de toelating van Europeanen in Indië. — Die toelating is geregeld bij Koninklijk besluit op voordragt van den heer Rochussen, voorkomende in de Staatscourant van 7 november 1860. — Die spreker heeft zich ook beroepen op de autoriteit van den heer Banck, die daarom autoriteit was, omdat hij fortuin heeft gemaakt met de cultures en in Indië geweest is. De Minister heeft juist gisteren in een dagblad van de hoofdstad de recensie van dat werkje gelezen en zal er niet over uitwijden. Ik zal, zegt hij, den schrijver niet storen in het genot om vuurpijlen tegen mij af te schieten, maar alleen vragen of zijne autoriteit wel voldoende is? Vooreerst is die bedoelde fortuin niet door den schrijver, maar door zijn vader gemaakt, en overigens is de schrijver zelf een paar jaren in Indië geweest. Of dat nu wel zulk eene onfeilbare autoriteit zij, dat betwijfel ik.

De Minister beantwoordt voorts de opmerking van den heer Huydecoper dat hij, ondanks zich zelven, zou gevoerd worden tot de 6de al. Maar dit is juist wat de Minister verlangt, want door de opvolging der vijf eerste alinea's komt men van zelf tot de 6de al. Door zijn stelsel zou ook de particuliere teelt de voordeelen voor het Gouvernement ondermijnen. Maar dit kan niet, want de Minister wil beide zaken niet van elkander scheiden. Hij verlangt ze naast elkaar te behouden, zoodat zij niet tegen elkaar zullen concurreren. Men heeft zich ook beroepen op wat de heer Baud in 1841 heeft geschreven, maar alles is veranderd, en de heer Baud van 1854 was ook een andere man dan de heer Baud in 1841, want hij wilde in 1854 geen enkel cultuur-contract meer hebben uitgegeven, dat niet rustte op vrijwilligen arbeid. Dit een en ander hoopt de Minister dat voldoende zal zijn om alle vrees weg te nemen dat men millioenen wil wegwerpen.

Door den heer Schimmelpenninck is er op gewezen dat in de Tweede Kamer de anti-liberalen tegen mij en de liberalen voor mij zouden zijn geweest; men heeft het willen doen voorkomen als eene soort van grief tegen mijne rigting. Maar dit argument gaat niet op, want als men de stemlijst over mijne begrooting nagaat, zal men zien dat zoowel ultra-conservatieven als conservatieven, anti-revolutionnairen, liberalen en anti-liberalen, leden van allerlei kleur, voor mijne begrooting hebben gestemd. — De heer Schimmelpenninck heeft zich ook beroepen op de *Indiër*, die voor mij zou zijn, maar ik stel daartegenover het citaat uit dat blad, gisteren door den heer Hartsen voorgelezen, waaruit blijkt dat dit blad juist vlak tegenover mij staat. Maar wat hiervan zij, ik vraag in het algemeen, of dagbladen en beoordeelingen van anderen de plaats mogen innemen van eigen onderzoek. Ik herhaal, wat reeds zoo even door den heer Sassen is gezegd: in mei kende men mijne beginselen omtrent het cultuurstelsel: ik ben hiervan in geen enkel opzigt afgeweken. Toen heeft men mij gesteund, en heeft men in mijne rigting geen bezwaar gevonden. Sedert is niets veranderd. En als men mij nu niet steunt, dan zal mij dit leed doen, maar dan zal ik dit op rekening moeten schrijven van de agitatie.

Wat nu de cultuur-procenten betreft, de heer Schimmelpenninck heeft daarbij te veel het eigenbelang der betrokken ambtenaren op den voorgrond gesteld, om zijne vrees te kunnen regtvaardigen omtrent dien maatregel. De Min. gelooft juist, dat dit eigenbelang aanleiding geeft tot druk, en dit is het onzedelijk gedeelte der zaak. Men heeft ook eene vergelijking gemaakt tusschen de cultuur-procenten en de percentsgewijze belooning der ontvangers hier te Lande. Maar de heer Sassen heeft reeds teregt aangetoond, dat die vergelijking niet opgaat. De ontvanger hier kan niet meer heffen dan de wet voorschrijft; maar de grens is niet af te bakenen bij de cultuur-procenten. Bovendien heeft de heer Sassen er reeds op gewezen dat door den heer Rochussen die procenten reeds voor de controleurs tot een zeker maximum is gebragt. — De heer Hartsen heeft gevraagd hoe men dan de tractementen zal regelen bij afschaffing der cultuur-procenten, en of die maatregel ook zal worden toegepast op de Indische hoofden? De Minister antwoordt dat de maatregel van algemeene strekking moet zijn; en wat de tractementen betreft, het is niet de bedoeling die procenten voor het Gouvernement te houden, maar de tractementen der ambtenaren en de toelagen der Indische hoofden zullen worden geregeld naar een doorslag over eenige jaren. De Minister wijst voorts op de onbillijke zijde der procenten, en deelt mede, dat er overwegingen aanhangig zijn met het Indisch bestuur om het lot der controleurs bij het inlandsch bestuur te verbeteren en hun getal te vermeerderen.

Nu het consignatie-stelsel. De Minister herhaalt hier, wat reeds door den heer Sassen teregt is opgemerkt. In mei was men geheel met zijne inzigten bekend. Toen heeft men met zijne verklaringen genoegen genomen, en nu wordt hij door enkelen voorgesteld, alsof hij het voornemen had het consignatiestelsel in eens af te breken. Hij heeft reeds gezegd: hij wil en zal den door hem gestelden grens niet bereiken. Maar hij wijst er toch op, dat de wet van 1853 aan de Regering de volkomen bevoegdheid geeft om *na* 1 januarij 1860 *alle* producten in Indië te verkoopen. De Regering zal dit niet doen; maar nu hij gesproken heeft van een grens is men ongerust. Men zou met regt ongerust kunnen zijn als hij zoover wilde gaan, maar hij heeft uitdrukkelijk gezegd, dat hij dat niet wil. Het is waar, hij had kunnen zwijgen, en had de overwegingen met het Indisch bestuur geheim kunnen houden. Maar hij ziet het nut van zoodanig geheim niet in; hij wil rond voor zijn gevoelen uitkomen. — De Minister zegt, dat hij zeker niet zoo ver wil gaan als de heer Rochussen wilde doen, want twee jaren nadat bepaald was dat al de koffij te Padang zou worden verkocht, heeft de heer Rochussen zoozeer de noodzakelijkheid ingezien van de uitbreiding van den verkoop in Indië, dat hij in eene ontwerp-verordening voorstelde aan het Indisch bestuur de bevoegdheid te geven om in eens zooveel te verkoopen als noodig is tot dekking van het Indisch administratief tekort.

Eindelijk heeft de heer Schimmelpenninck vier punten op den voorgrond gesteld: Algemeen wil men, zeide hij, 1°, het geluk en het welvaren der inlandsche bevolking; 2°, de toeneming van den bloei en welstand der kolonien; 3°, het meest mogelijke schragen der schatkist, en 4°, als bijzaak de bevordering der belangen van handel, nijverheid en fabrieken. De Min. wil niets afdingen op deze beginselen, maar door de aangewezen volgorde heeft de heer Schimmelpenninck getoond zeer liberaal te zijn, want uit die volgorde zou de Minister kans zien een wapen te smeden tegen het cultuurstelsel, het consignatie-stelsel, de beschermende regten, enz. — De heer Hartsen wil de markt der koloniale producten hier houden. Ik wil dit ook, maar als men de resultaten nagaat die thans bekend zijn, dan behoeft er geen vrees te bestaan dat de markt hier zal verdwijnen bij uitbreiding van den verkoop in Indië. Ik kan niet genoeg herhalen, wanneer ik gesproken heb van uitbreiding van den verkoop in Indië, dan heb ik er steeds bijgevoegd, dat de belangen der schatkist en van het Moederland daarbij op den voorgrond moeten staan. Te regt heeft de heer van Beeck Vollenhoven gezegd, dat de Minister van Kolonien twee sterke controleurs heeft: zijn ambtgenoot van finantien en de Staten-Generaal. En nu ken ik nog geen Minister, die tegenover den bepaalden wil der Vertegenwoordiging zijne meening zou kunnen doen gelden. Hij meent te hebben getoond met de meeste opregtheid een geleidelijken weg te willen volgen.

Nu wat de opium betreft. Op den voorgrond stelt hij, dat de Indische autoriteiten omtrent dezen maatregel zijn geraadpleegd, en dat zij van oordeel zijn, dat de werking daarvan ontwijfelbaar goed zal zijn. En nu meent de Minister gerust te mogen zeggen, dat de Indische autoriteiten in deze meer competent zijn dan wij op een verren afstand. De heer Schimmelpenninck wil eerst de inlanders opleiden en beschaven vóór het nemen van dergelijken maatregel. Hij acht dien ontijdig. Maar de Minister zou de zaak wenschen om te keeren. Hij gelooft dat men voor beschaving en opleiding tot Christelijke denkbeelden, al wat daarvoor schadelijk en hinderlijk is, moet uit den weg ruimen, en nu is het gebruik van de opium een onoverkomelijk bezwaar èn tegen beschaving èn tegen de invoering van het Christendom. De Minister meent dat door den genomen maatregel het gebruik zal verminderen en de smokkelhandel tegen gegaan. Hij gelooft echter, dat men wel zal doen met een oordeel op te schorten, tot dat de Vertegenwoordiging volledig bekend zal zijn met de stukken die hij omtrent deze zaak beloofd heeft te zullen overleggen. Hij meent evenwel, dat het cijfer van 6 millioenen, door den heer Schimmelpennick genoemd, gerust met de helft kan worden verminderd. De heer Huydecoper vond het vreemd dat de Min. de regeling dezer zaak aan het Indisch bestuur heeft overgelaten, maar de Min. wijst op de 2de al. van art. 24 van het Reg-regl., ter regtvaardiging van hetgeen ten deze is geschied.

Door den heer Schimmelpenninck is ook de zaak van den ontslagen resident Bekking ter sprake gebragt. De Minister zal deswege alleen herhalen, dat het zijn voornemen niet is om hier een beginsel te sanctionneren, maar dat hij alleen vraagt naar regt. En dat hij van deze questie geene partijzaak heeft gemaakt, meent hij ondubbelzinnig te hebben bewezen, door zijne mededeeling in de Mem. van Antwoord. — Door den heer Hartsen is omtrent de drukpers gevraagd of, bij de verordening deswege, ook zou worden geregeld de uitspattingen van de pers, zoo als in het programma van 23 april is toegezegd. De Minister heeft vroeger reeds verklaard, dat hij op die toezegging niet terug zal komen. Bij de regeling der drukpers zal ook worden gelet op de uitspattingen der pers. — Aan den heer Sassen geeft de Minister de toezegging, dat hij de comptabiliteitswet zoo spoedig mogelijk in gereedheid zal brengen. — Door den heer de Kempenaer is gevraagd welke veranderingen de Minister in het bestaande wil brengen. De Min. antwoordt dat men te veel in het denkbeeld verkeert dat hij alles zou willen veranderen. Hij gelooft dat men genoegen kan nemen met zijne verklaring, dat hij voorzigtig te werk wil gaan.

De Min. beantwoordt voorts de opmerking van den heer Fransen v. d. Putte nopens den bekenden rentepost van *f* 9,800,000. Wat de regeling dezer zaak voor de toekomst betreft, refereert hij zich aan hetgeen deswege door den Min. van Finantien is gezegd. — Aan den heer van Rhemen, die gevraagd heeft, of hij het denkbeeld van den Min. goed heeft gevat, geeft de Min. ten antwoord, dat hij dit kan toestemmen. Een paar punten uit die rede moet hij echter releveren. De heer van Rhemen heeft gezegd, dat de druk der oppositie in de andere Kamer zich wel eenigzins heeft teruggespiegeld in 's Ministers rede van 20 dec. en in de Mem. van Beantw. De Min. kan dit niet toegeven, maar hij wil wel erkennen, dat die druk hem tot meerdere duidelijkheid heeft aangespoord. — Wat het tarief betreft, een nieuw ontwerp is aan de Kamers van koophandel verzonden. — De heer van Rhemen heeft ook gezegd, dat de rigting van het juste-milieu was moeijelijk, en de heer Schimmelpennick heeft gezegd dat zoodanige tusschen-rigting niemand kan of zal voldoen. Mijne rigting, zegt de Minister, is de rigting der overtuiging, niet die van transactie; niet om deze of gene partij te believen. En als het nu blijkt dat zoodanig tusschenstelsel niemand voldoet, dan zal men nu moeten beslissen of op koloniaal terrein het zuiver behoud of het zuiver liberaal systeem moet worden gevolgd. Ik wensch hieromtrent de beslissing aan de Kamer over te laten en zal die met de meest mogelijke gelatenheid afwachten.

De heer *Hartsen* repliceert kortelijk. De zaak van het cultuurstelsel is bij hem nog niet tot voldoende klaarheid gebragt. Maar sommige punten hebben hem genoegen gedaan. Wat betreft, dat hij de begrooting van Kolonien in mei heeft aangenomen, dit is juist; maar hij deed dit, omdat hij niet gaarne, om redenen buiten de begrooting, deze wilde afstemmen. Daaruit volgt echter niet dat hij alles goedkeurt. Dat votum was dus geene onbepaalde adhaesie en daarom wil hij nu voorzigtig zijn en zich vooraf vergewissen van de rigting des Ministers. Het Regerings-reglement wil de instandhouding der cultures. Maar dan ook moet de Minister zich onthouden van alles wat aan die instandhouding kan schaden. Hij gelooft dat vermeerdering van het personeel bij de cultures groote verbetering zal aanbrengen, maar dat, door uitbreiding der particuliere nijverheid en het europeesch element, het cultuurstelsel zal benadeeld worden. Wat deze uitbreiding van het europeesch element betreft, zoo is het waar dat deswege een Kon. besluit bestaat, maar art. 7 van dat besluit vordert de toestemming van den Gouverneur-Generaal, en hierop vestigt hij de aandacht. Ten slotte zegt spreker, dat hij niet gelooft, dat de rigting des Minister is instandhouding der cultures. Daarom vraagt hij nadere inlichtingen; als de Minister zegt het met hem eens te zijn, dan zal hij voor de begrooting stemmen.

De *Minister van Kolonien* zal, na al het gesprokene, geene verdere pogingen doen om zijn gevoelen nader te preciseren. Hij wil echter nog enkele punten opvatten: 1°, het votum van mei. De Min. geeft toe, dat in het votum van mei niet opgesloten ligt goedkeuring van alle details, maar toch wel van het stelsel in het algemeen, en meent dat men toen in hem niet zag iemand die in staat is zooveel onheil te stichten, als waartoe men hem in staat rekende. Daarom vroeg hij, waarom dan nu, — nu er niets in hem veranderd is, — zoo groote afkeuring, en dan moet hij zeggen, dat in die handelingen wel inconsequentie ligt. Die spr. zeide herhaaldelijk: het cultuurstelsel moet in stand worden gehouden. De Min. antwoordt dat men zich wel moet verstaan. Art. 56, op den voorgrond stellende de instandhouding zooveel doenlijk der op hoog gezag ingestelde cultures, wil, in een hoe ver verwijderd verschiet dan ook, de oplossing der Gouvernements-cultuur in vrijen arbeid. En wanneer nu de geachte spreker aan art. 56, in zijn onderling verband beschouwd, eene *andere* uitlegging geeft, dan moet de Min. op de bepaalde slotvraag antwoorden, *dat hij het dan niet met hem eens is.* Ten overvloede herhaalt hij, wat hij reeds meermalen gezegd heeft, dat hij niet verlangt dat de particuliere industrie vlak naast het cultuurstelsel zal worden geplaatst.

De heer *van Nispen van Pannerden* merkt op dat de heer Sassen teregt heeft herinnerd wat hij, spreker, bij de behandeling der definitieve begrooting van hoofdstuk XI voor 1861 in het midden gebragt heeft. Sedert zijn er geene handelingen door den Minister bedreven, die hem van meening zouden moeten doen veranderen. De Minister heeft slechts ééne handeling verrigt, dat is, hij heeft eene volledige begrooting voorgedragen. Spreker trekt daaruit het bewijs dat de Minister de Grondwet trouw wil naleven en hare bepalingen in het leven wenscht te roepen. Hij geeft het toe, dat de voornemens van den Minister nog niet in alle opzigten duidelijk zijn. Zoo heeft hij in de afdeelingen de vraag gedaan, wat er geschied is om uitvoering te geven aan de §§ 1—5 van art. 56 Regerings-reglement. De Minister heeft naar de jaarlijksche verslagen omtrent den toestand der kolonien gewezen, en heeft dit ook heden gedaan. Spreker gelooft niet dat die bewijzen voldoende zijn. De Minister heeft erkend dat het bestuur in Indië niet handelen kan zonder de bevelen van het opperbestuur. En daarom meent hij dat zijne vraag niet zoo geheel en al verkeerd was. De Min. heeft vroeger te kennen gegeven, dat de commissie, belast met het onderzoek van de suiker-cultuur, in haar rapport de middelen had aangewezen om het tegenwoordig stelsel door vrijen arbeid te doen vervangen. Gaarne wenschte hij te weten of dat de slotsom van het uit te brengen rapport zijn zal. In het vorige jaar heeft hij voor de begrooting van het jaar 1861 gestemd. Hij wenschte dezen Min. aan het werk te zien. Hij wenschte hem in de gelegenheid te stellen zijne denkbeelden in toepassing te brengen. Diezelfde redenen zullen hem ook nu bewegen voor het Hoofdstuk te stemmen.

De *Minister van Kolonien* geeft den vorigen spreker de verzekering, dat in de stukken nopens de gehoudene enquête betreffende de suiker-cultuur, zal te vinden zijn de zinsnede waarop hij zich vroeger heeft beroepen, houdende aanwijzing om trapsgewijze te komen tot § 6 van art. 56 Regerings-reglement.

De heer *Fransen van de Putte* herinnert dat hij gisteren bij herhaling heeft gezegd, dat hij over zijne bezwaren niet zou uitwijden, omdat hij zich vereenigde met de rede van den heer van Beeck Vollenhoven, die geheel zijne meening heeft uitgedrukt. Spreker is van oordeel dat de rede van den heer Schimmelpenninck van der Oije juist het bewijs levert, dat de tegenwoordige toestand in de Oost-Indische bezittingen langzamerhand tot een nieuwen toestand moet gebragt worden. Hij heeft uit diens rede afgeleid, dat de afstand tusschen dien afgevaardigde en andere leden

gaan. Hoewel hij dus alle denkbeelden van den Min. niet deelt, verwacht hij dat deze handen aan het werk gaan, hij wenscht dat het aanvouwen van de Vertegenwoordiging door zijn bestuur niet zal worden verzwakt.

Hierop in hoofdstuk XI (Kolonien) in ouvrage gebragt een met eene aanmerkelijke meerderheid van 25 tegen 5 stemmen aangenomen

Ten gunste der heeren Schimmelpenninck van der Oije, Baelde van Amerongen, Hartsen, Huydecoper van Maarsseveen, Andringa de Kempenaer, Sloet, de heeren van der Does, van Rijckevorsel, Luzac, Leopold, van Wessem, van Eysinga, de Heer van Steenwijk van Rojen en Tonckens.

Dezelfde in Hoofdstuk XII (Onpersoneele Uitgaven) zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen.

Eindelijk in beraadslaging over het wetsontwerp tot voorlopige vaststelling van Hoofdstuk V (Departementale Binnenlandsche Zaken) van de Kempenaer spreekt het oogenblik meening gestuit te zijn, het slechts eene eenvoudige betreft een wensch tot den Minister te richten. Hij acht het dan ook min passende om in bijzonderheden te treden, maar hij wenscht toch aan den Minister eenige inlichtingen te bekomen nopens den stand van zaken betreffende de Delftsche Academie, en, bepaaldelijk of de moeijelijkheden spoedig zullen worden weggenomen, die zich hebben voorgedaan, alsmede of de middelen ten nutte der wetenschap spoedig zullen worden hervat.

De heer van Nispen van Pannerden heeft den Min. inlichtingen gevraagd nopens het stroomen van de rivieren, verbeteringen in verband met den verhoogden waterstand, enz.

De Min. van [illegible], de heer van Heemstra, heeft de hem gevraagde [illegible] beantwoord. Wat aangaat de Delftsche Academie zal de Min. hier niet tegenkomen, de hetzelfde daaromtrent heeft plaats gevonden. Dat toch verkomen behoud, vooral nu de diensten [illegible] Tweede Kamer. Het is overigens bekend, dat [illegible] geene gunstige. Sedemt heeft een onderzoek te doen naar de aanleiding en de oorzaken van de onregelmatigheden die hebben plaats gehad, en naar de middelen tot herstel. Die commissie heeft met met de meeste welwillendheid van hare taak gewerkt en haar verslag reeds uitgebragt. De Min. heeft dat verslag gezonden aan den Prins-Beschermheer der Delftsche Academie en degen gevraagd of Z. K. H. zich met de beschouwingen, in dat rapport vervat, al dan niet kon vereenigen, ten einde daarna, wanneer het antwoord zal zijn ingekomen, een voorstel aan den Koning te kunnen doen. Of dit oogenblik [illegible] dezelfde spoedig zullen [illegible] het antwoord dat zijn ingekomen (en hij hoopt dat dit spoedig zal geschieden), dan zal hij een voorstel aan den Koning doen, dat, naar hij hoopt, [illegible] onderzoek van eene Commissie uitmaakt, wier advies rijpelijk zal worden overwogen.

Hierop is het Ontwerp der Gedistwet met *algemeene stemmen* aangenomen.

De vergadering werd hierop door den Voorzitter tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.